Samling af Afgørelser

RETTENS DOM (Sjette Udvidede Afdeling)

10. september 2025 *

»Miljø – Århuskonventionen – afslag på en anmodning om intern prøvelse – artikel 10 i forordning (EF) nr. 1367/2006 – delegeret forordning (EU) 2021/2139 – elproduktion fra vindkraft – klassificering – krav til tekniske screeningskriterier – artikel 19 i forordning (EU) 2020/852 – væsentligt bidrag til modvirkning af klimaændringer – væsentligt bidrag til tilpasning til klimaændringer – ingen væsentlig skade på de andre miljømål«

I sag T-583/22,

Fédération environnement durable, Paris (Frankrig),

Bundesinitiative Vernunftkraft eV, Berlin (Tyskland),

Vent de Colère! – Fédération nationale, Peyraud (Frankrig),

Vent de Raison – Wind met Redelijkheid (VdR-WmR), Petit-Rœulx (Belgien),

ved advokat M. Le Berre,

sagsøgere,

mod

Europa-Kommissionen ved G. von Rintelen, G. Gattinara, C. Auvret og B. De Meester, som befuldmægtigede,

sagsøgt,

har

RETTEN (Sjette Udvidede Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, M.J. Costeira, og dommerne M. Kancheva, U. Öberg, P. Zilgalvis og E. Tichy-Fisslberger (refererende dommer),

justitssekretær: fuldmægtig P. Cullen,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

* Processprog: engelsk.

under henvisning til sagsøgernes skrivelse indleveret til Rettens Justitskontor den 6. december 2023,

under henvisning til Rettens spørgsmål til parterne,

efter retsmødet den 28. november 2024,

afsagt følgende

Dom

1 Med deres søgsmål i henhold til artikel 263 TEUF har sagsøgerne, Fédération environnement durable, Bundesinitiative Vernunftkraft eV, Vent de Colère! – Fédération nationale og Vent de Raison – Wind met Redelijkheid (VdR-WmR), nedlagt påstand om annullation af Europa-Kommissionens afgørelse Ares(2022) 4952619 af 7. juli 2022, hvorved Kommissionen gav afslag på anmodningen om intern prøvelse af Kommissionens delegerede forordning (EU) 2021/2139 af 4. juni 2021 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/852 for så vidt angår fastsættelse af de tekniske screeningskriterier til bestemmelse af de betingelser, hvorunder en økonomisk aktivitet kvalificeres som bidragende væsentligt til modvirkning af klimaændringer eller tilpasning til klimaændringer, og til fastlæggelse af, hvorvidt den pågældende økonomiske aktivitet i væsentlig grad skader nogle af de andre miljømål (EUT 2021, L 442, s. 1, herefter »den delegerede forordning«), med hensyn til visse aspekter vedrørende den økonomiske aktivitet »elproduktion fra vindkraft« (herefter »den anfægtede afgørelse«).

Tvistens baggrund

2 Den delegerede forordning blev vedtaget af Kommissionen på grundlag af navnlig artikel 10, stk. 3, og artikel 11, stk. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/852 af 18. juni 2020 om fastlæggelse af en ramme til fremme af bæredygtige investeringer og om ændring af forordning (EU) 2019/2088 (EUT 2020, L 198, s. 13), dvs. den såkaldte »klassificeringsforordning«.

3 Den blev offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende* den 9. december 2021.

4 Den 3. februar 2022 indgav sagsøgerne en anmodning til Kommissionen om intern prøvelse af den delegerede forordning i henhold til artikel 10, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1367/2006 af 6. september 2006 om anvendelse af Århuskonventionens bestemmelser om adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocesser samt adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet på Fællesskabets institutioner og organer (EUT 2006, L 264, s. 13), som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1767 af 6. oktober 2021 (EUT 2021, L 356, s. 1). De gjorde i det væsentlige gældende, at det i nævnte delegerede forordning ikke godtgøres, at den økonomiske aktivitet »elproduktion fra vindkraft« bidrager væsentligt til de miljømål, der er omhandlet i samme delegerede forordning.

5 Den 7. juli 2022 meddelte Kommissionen sagsøgerne den anfægtede afgørelse. Kommissionen gav ved denne afgørelse afslag på anmodningen om intern prøvelse med den begrundelse, at den delegerede forordning var i overensstemmelse med den relevante EU-ret.

Parternes påstande

6 Sagsøgerne har i det væsentlige nedlagt følgende påstande:

– Den anfægtede afgørelse annulleres.

– Kommissionen tilpligtes at betale sagsomkostningerne.

7 Kommissionen har nedlagt følgende påstande:

– Frifindelse.

– Sagsøgerne tilpligtes at betale sagsomkostningerne.

Retlige bemærkninger

8 Sagsøgerne har til støtte for deres søgsmål fremsat fem anbringender, der nærmere bestemt er bygget op omkring en række emner. Det første anbringende vedrører udarbejdelsen af den delegerede forordning og består af tre led, hvorved sagsøgerne har gjort gældende, at der er sket tilsidesættelse af EU-retlige bestemmelser. Inden for rammerne af det andet anbringende har sagsøgerne sigtet til målet om modvirkning af klimaændringer og har i fire led gjort gældende, at der er sket tilsidesættelse af forskellige EU-retlige bestemmelser. Det tredje anbringende vedrører målet om tilpasning til klimaændringer. I forbindelse med det fjerde anbringendes fire led har sagsøgerne sigtet til princippet om ikke at gøre væsentlig skade på de andre miljømål. Endelig har sagsøgerne med det femte anbringende gjort gældende, at Kommissionen ikke opfyldte sin begrundelsespligt.

9 Endvidere har sagsøgerne i replikken fremsat et subsidiært anbringende, hvorved det gøres gældende, at den delegerede forordning er ulovlig, jf. artikel 277 TEUF.

Indledende betragtninger vedrørende forordning 2020/852 og den delegerede forordning

10 I henhold til artikel 1, stk. 1, i forordning 2020/852 fastlægges i denne forordning kriterierne for at afgøre, om en økonomisk aktivitet kvalificeres som miljømæssigt bæredygtig, med det formål at bestemme, i hvilken grad en investering er miljømæssigt bæredygtig. Samme forordning udgør ifølge tredje betragtning hertil et vigtigt skridt for at lede finansielle strømme i retning af bæredygtige aktiviteter med henblik på at opnå en klimaneutral Union senest i 2050.

11 I dette øjemed oprettes ved forordning 2020/852, således som det fremgår af 6. og 12. betragtning hertil, et fælles klassificeringssystem for bæredygtige aktiviteter (benævnt »klassificering« eller »taksonomi«) med henblik på på EU-plan at harmonisere kriterierne for at afgøre, om en økonomisk aktivitet kvalificeres som miljømæssigt bæredygtig, hvilket giver investorer og andre erhvervsdrivende en fælles forståelse af, hvilke økonomiske aktiviteter der er miljømæssigt bæredygtige.

12 I artikel 3 i forordning 2020/852 fastsættes, at »[m]ed henblik på at bestemme, i hvilket omfang en investering er miljømæssigt bæredygtig, kvalificeres en økonomisk aktivitet som miljømæssigt bæredygtig, hvis den økonomiske aktivitet:

a) bidrager væsentligt til at nå et eller flere af de miljømål, der er fastsat i artikel 9 i overensstemmelse med artikel 10-16

b) ikke væsentligt skader de miljømål, der er fastsat i artikel 9 i overensstemmelse med artikel 17

[...]

d) opfylder de tekniske screeningskriterier, som Kommissionen har fastsat i overensstemmelse med artikel 10, stk. 3, [og] artikel 11, stk. 3 [...]«.

13 De seks miljømål, der er opregnet i artikel 9 i forordning 2020/852, er følgende:

»a) modvirkning af klimaændringer

b) tilpasning til klimaændringer

c) bæredygtig anvendelse og beskyttelse af vand- og havressourcer

d) omstilling til en cirkulær økonomi

e) forebyggelse og bekæmpelse af forurening

f) beskyttelse og genopretning af biodiversitet og økosystemer«.

14 I artikel 4 i forordning 2020/852 foreskrives, at medlemsstaterne og Unionen anvender kriterierne i forordningens artikel 3 til at fastslå, om en økonomisk aktivitet kvalificeres som miljømæssigt bæredygtig med hensyn til enhver foranstaltning, som fastsætter krav til finansielle markedsdeltagere eller udstedere vedrørende finansielle produkter eller erhvervsobligationer, der stilles til rådighed som »miljømæssigt bæredygtige«.

15 I artikel 10, stk. 1, i forordning 2020/852 bestemmes, at »[e]n økonomisk aktivitet kvalificeres som bidragende væsentligt til modvirkning af klimaændringer, hvis aktiviteten bidrager væsentligt til stabilisering af koncentrationerne af drivhusgasser i atmosfæren på et niveau, som forhindrer farlig menneskeskabt indvirkning på klimasystemet i overensstemmelse med det langsigtede temperaturmål i Parisaftalen [om klimaændringer, der blev godkendt den 12. december 2015,] ved at undgå eller nedbringe drivhusgasemissioner [...] ved:

a) produktion [...] af vedvarende energi i overensstemmelse med [Europa-Parlamentets og Rådets] direktiv (EU) 2018/2001 [af 11. december 2018 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder (omarbejdning) (EUT 2018, L 328, s. 82)] [...]«

16 »[M]odvirkning af klimaændringer« defineres i artikel 2, nr. 5), i forordning 2020/852 som »processen med at holde stigningen i den globale gennemsnitstemperatur et godt stykke under 2° C og at søge at begrænse temperaturstigningen til 1,5°C over det førindustrielle niveau som fastsat i Parisaftalen [om klimaændringer, der blev godkendt den 12. december 2015]«.

17 I artikel 10, stk. 3, i forordning 2020/852 fastsættes, at Kommissionen vedtager en delegeret retsakt i overensstemmelse med nævnte forordnings artikel 23 for at:

»a) supplere nærværende artikels stk. 1 og 2 ved at fastsætte tekniske screeningskriterier til bestemmelse af de betingelser, hvorunder en specifik økonomisk aktivitet kvalificeres som bidragende væsentligt til modvirkning af klimaændringer, og

b) supplere artikel 17 ved for hvert relevant miljømål at fastsætte tekniske screeningskriterier til bestemmelse af, om en økonomisk aktivitet, for hvilken der er fastsat tekniske screeningskriterier i henhold til dette stykkes litra a), skader et eller flere af disse mål væsentligt«.

18 I henhold til artikel 11, stk. 1, i forordning 2020/852 kvalificeres en økonomisk aktivitet som bidragende væsentligt til tilpasning til klimaændringer, hvis aktiviteten:

»a) omfatter tilpasningsløsninger, der enten væsentligt mindsker risikoen for den negative indvirkning af det nuværende klima og forventede fremtidige klima på den pågældende økonomiske aktivitet eller væsentligt mindsker nævnte negative indvirkning, uden at risikoen for en negativ indvirkning på mennesker, naturen eller aktiver øges, eller

b) tilvejebringer tilpasningsløsninger, der ud over at opfylde betingelserne i artikel 16 bidrager væsentligt til at forebygge eller mindske risikoen for den negative indvirkning af det nuværende klima og forventede fremtidige klima på mennesker, naturen eller aktiver, uden at risikoen for en negativ indvirkning på andre mennesker, naturen eller aktiver øges«.

19 I artikel 11, stk. 3, i forordning 2020/852 foreskrives, at Kommissionen vedtager en delegeret retsakt i overensstemmelse med nævnte forordnings artikel 23 for at:

»a) supplere nærværende artikels stk. 1 og 2 ved at fastsætte tekniske screeningskriterier til bestemmelse af de betingelser, hvorunder en specifik økonomisk aktivitet kvalificeres som bidragende væsentligt til tilpasning til klimaændringer, og

b) supplere artikel 17 ved for hvert relevant miljømål at fastsætte tekniske screeningskriterier til bestemmelse af, om en økonomisk aktivitet, for hvilken der er fastsat tekniske screeningskriterier i henhold til dette stykkes litra a), skader et eller flere af disse mål væsentligt«.

20 Artikel 17, stk. 1, i forordning 2020/852 er affattet således:

»Med henblik på artikel 3, litra b), og under hensyntagen til livscyklussen for de produkter og tjenester, der er knyttet til en økonomisk aktivitet, herunder dokumentation fra eksisterende livscyklusvurderinger, anses den økonomiske aktivitet for væsentligt at skade:

a) modvirkning af klimaændringer, hvis aktiviteten fører til betydelige drivhusgasemissioner

b) tilpasning til klimaændringer, hvis aktiviteten fører til en øget negativ indvirkning af det nuværende klima og det forventede fremtidige klima på selve aktiviteten eller på mennesker, naturen eller aktiver

c) bæredygtig anvendelse og beskyttelse af vand- og havressourcer, hvis aktiviteten skader:

i) en god tilstand eller et godt økologisk potentiale for vandområder, herunder overfladevand og grundvand, eller
ii) en god miljøtilstand for havområder

d) cirkulær økonomi, herunder forebyggelse og genanvendelse af affald, hvis:
i) aktiviteten fører til betydelig ineffektivitet i anvendelsen af materialer eller i den direkte eller indirekte anvendelse af naturressourcer såsom ikkevedvarende energikilder, råmaterialer, vand og jord i en eller flere faser af produkters livscyklus, herunder hvad angår holdbarhed, reparationsmuligheder, opgraderingsmuligheder, genbrugsmuligheder eller genanvendelsesmuligheder
ii) aktiviteten fører til en betydelig stigning i produktionen, forbrændingen eller bortskaffelsen af affald, med undtagelse af forbrændingen af ikkegenanvendeligt farligt affald, eller
iii) den langsigtede bortskaffelse af affald kan forvolde væsentlig og langsigtet skade på miljøet

e) forebyggelse og bekæmpelse af forurening, hvis aktiviteten fører til en betydelig stigning i udledningen af forurenende stoffer til luft, vand eller jord sammenlignet med situationen, før aktiviteten begyndte, eller

f) beskyttelse og genopretning af biodiversitet og økosystemer, hvis aktiviteten skader:
i) økosystemers gode tilstand og modstandsdygtighed væsentligt, eller
ii) bevaringsstatussen for levesteder og arter, herunder levesteder og arter af interesse for Unionen.«

21 I medfør af artikel 19, stk. 1, i forordning 2020/852 skal de tekniske screeningskriterier, der fastsættes i henhold til navnlig nævnte forordnings artikel 10, stk. 3, og artikel 11, stk. 3:

»a) identificere de mest relevante potentielle bidrag til givne miljømål, idet princippet om teknologineutralitet overholdes, under hensyntagen til både den kortsigtede og langsigtede indvirkning af en given økonomisk aktivitet

[...]

c) så vidt muligt være kvantitative og indeholde tærskler og ellers være kvalitative

[...]

f) være baseret på definitiv videnskabelig dokumentation og forsigtighedsprincippet, jf. artikel 191 [...] TEUF

[...]

j) omfatte alle relevante økonomiske aktiviteter i en bestemt sektor og sikre, at disse aktiviteter behandles ens, hvis de bidrager ligeligt til at nå de i denne forordnings artikel 9 fastsatte miljømål, for at undgå at fordreje konkurrencen på markedet, og

k) være lette at anvende og være fastsat således, at de letter overholdelsesverificeringen.

[...]«

22 Den delegerede forordning blev vedtaget på grundlag af navnlig artikel 10, stk. 3, og artikel 11, stk. 3, i forordning 2020/852 (jf. præmis 2 ovenfor).

23 Det følger af den delegerede forordnings artikel 1, at de tekniske screeningskriterier til bestemmelse af de betingelser, hvorunder en økonomisk aktivitet klassificeres som et væsentligt bidrag til modvirkning af klimaændringer, og til bestemmelse af, om en økonomisk aktivitet er til væsentlig skade for de andre miljømål, er fastsat i nævnte forordnings bilag I. Det fremgår af den delegerede forordnings artikel 2, at de tekniske screeningskriterier til bestemmelse af de betingelser, hvorunder en økonomisk aktivitet klassificeres som et væsentligt bidrag til tilpasning til klimaændringer, og til bestemmelse af, om en økonomisk aktivitet er til væsentlig skade for de andre miljømål, er fastsat i samme delegerede forordnings bilag II.

24 Bilag I og II til den delegerede forordning indeholder en nærmere angivelse af tekniske screeningskriterier for hver økonomisk aktivitet, der er omfattet af nævnte delegerede forordning, herunder i punkt 4.3 i bilag I og punkt 4.3 i bilag II hvad angår elproduktion fra vindkraft.

Indledende betragtninger vedrørende anmodningen om intern prøvelse og omfanget af Rettens prøvelse

25 I medfør af artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 1367/2006 kan enhver ikke-statslig organisation, der opfylder kriterierne i denne forordnings artikel 11, ved en begrundet anmodning iværksætte en intern prøvelse af en forvaltningsakt hos den EU-institution eller det EU-organ, som har udstedt den, med den begrundelse, at den pågældende forvaltningsakt er i strid med miljølovgivningen som omhandlet i samme forordnings artikel 2, stk. 1, litra f).

26 Det er en iboende del af ordningen med intern prøvelse, at den part, der anmoder om en intern prøvelse, fremlægger konkrete og præcise grunde, som kan rejse tvivl om de vurderinger, som ligger til grund for forvaltningsakten (jf. i denne retning dom af 12.9.2019, TestBioTech m.fl. mod Kommissionen, C-82/17 P, EU:C:2019:719, præmis 68). En sådan part skal derfor angive de væsentlige faktiske omstændigheder eller retlige argumenter, som kan rejse rimelig, dvs. væsentlig, tvivl om EU-institutionens eller -organets vurdering i den omhandlede retsakt (jf. i denne retning dom af 12.9.2019, TestBioTech m.fl. mod Kommissionen, C-82/17 P, EU:C:2019:719, præmis 69, og af 6.10.2021, ClientEarth mod Kommissionen, C-458/19 P, EU:C:2021:802, præmis 60).

27 Anmodningen om intern prøvelse af en forvaltningsakt tilsigter således at fastslå den omhandlede retsakts angivelige retsstridighed eller det manglende grundlag for denne. Ansøgeren kan efterfølgende i medfør af artikel 12 i forordning nr. 1367/2006, sammenholdt med denne forordnings artikel 10, anlægge sag ved Unionens retsinstanser til prøvelse af den afgørelse, hvorved anmodningen om intern prøvelse forkastes, under påberåbelse af manglende kompetence, væsentlige formmangler, tilsidesættelse af traktaterne eller af retsregler vedrørende deres gennemførelse eller magtfordrejning (dom af 12.9.2019, TestBioTech m.fl. mod Kommissionen, C-82/17 P, EU:C:2019:719, præmis 38).

28 Et sådant søgsmål kan ikke bygge på nye anbringender eller beviser, der ikke fremgår af anmodningen om intern prøvelse, idet det begrundelseskrav, der er fastsat i artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 1367/2006, ellers ville blive frataget sin effektive virkning, og genstanden for den procedure, der indledes ved denne anmodning, ville blive ændret (dom af 12.9.2019, TestBioTech m.fl. mod Kommissionen, C-82/17 P, EU:C:2019:719, præmis 39). Den EU-institution eller det

EU-organ, der er ophavsmand til den forvaltningsakt, for hvilken der anmodes om intern prøvelse, er ikke forpligtet til at undersøge andre begrundelser end dem, ansøgeren har fremlagt ved indgivelsen af anmodningen om intern prøvelse (dom af 12.9.2019, TestBioTech m.fl. mod Kommissionen, C-82/17 P, EU:C:2019:719, præmis 40).

29 Det kan imidlertid ikke kræves, at en sagsøger, der anlægger sag ved Retten til prøvelse af en afgørelse, hvorved den pågældendes anmodning om intern prøvelse forkastes, begrænser sig til ordret at gengive de argumenter, som sagsøgeren fremførte i sin anmodning om intern prøvelse. For det første gælder det således, at en sådan sagsøger skal kunne fremføre argumenter, som på det retlige plan tilsigter at bestride lovligheden af den afgørelse, der er truffet som svar på sagsøgerens anmodning om intern prøvelse. Sådanne argumenter kan imidlertid ikke ændre genstanden for den procedure, der indledes ved denne anmodning, da denne ellers ville blive frataget sin effektive virkning. De kan navnlig ikke omfatte nye argumenter eller beviser, som kunne have været fremført allerede i anmodningen om prøvelse. For det andet kan et argument, som ikke er blevet fremført i forbindelse med anmodningen om prøvelse, ikke anses for et nyt argument, der skal afvises under sagen ved Retten, hvis det blot udgør en uddybning af den argumentation, der blev fremført som led i denne anmodning. For at kunne betragtes som en uddybning af et tidligere fremsat anbringende eller klagepunkt skal et nyt argument være tilstrækkeligt tæt knyttet til de oprindeligt fremsatte anbringender eller klagepunkter til, at det kan anses for at være en del af den normale udvikling i forhandlingerne i en retssag. Henset til den særlige karakter af den prøvelsesprocedure, der er indført ved forordning nr. 1367/2006, skal en sådan mulighed ikke desto mindre forenes med nødvendigheden af at bevare den nævnte procedures effektive virkning, således at den ikke giver en sagsøger mulighed for at ændre genstanden for denne procedure ved at fremsætte nye anbringender eller beviser, som ikke er tilstrækkeligt tæt knyttet til de klagepunkter, der blev fremsat i forbindelse med anmodningen om prøvelse. En sådan sagsøger kan således ikke påberåbe sig nye »kontekstuelle« argumenter, som ligger uden for logikken bag denne regel om overensstemmelse, medmindre det anerkendes, at sådanne argumenter under alle omstændigheder er irrelevante (jf. dom af 21.2.2024, PAN Europe mod Kommissionen, T-536/22, under appel, EU:T:2024:98, præmis 44-47 og den deri nævnte retspraksis).

30 I forbindelse med et søgsmål til prøvelse af en afgørelse, hvorved en anmodning om intern prøvelse forkastes, kan kun de anbringender, der har til formål at godtgøre, at denne afgørelse er behæftet med retlige fejl eller urigtige skøn, der påvirker afgørelsens lovlighed, antages til realitetsbehandling, og ikke dem, der omhandler den forvaltningsakt, for hvilken der var blevet anmodet om intern prøvelse (dom af 6.10.2021, ClientEarth mod Kommissionen, C-458/19 P, EU:C:2021:802, præmis 49).

31 Principielt adskiller omfanget af den retslige prøvelse af en afgørelse, hvorved en anmodning om intern prøvelse forkastes, sig ikke fra omfanget af den retslige prøvelse af den forvaltningsakt, der var genstand for anmodningen, såfremt forvaltningsakten måtte blive gjort til genstand for et retsligt søgsmål (jf. i denne retning dom af 15.12.2016, TestBioTech m.fl. mod Kommissionen, T-177/13, ikke trykt i Sml., EU:T:2016:736, præmis 76 og 81).

32 Det følger af retspraksis, at en EU-institution råder over et vidt skøn, når den skal foretage komplekse evalueringer såsom dem, der ligger til grund for udarbejdelsen af tekniske screeningskriterier til bestemmelse af, om en økonomisk aktivitet er miljømæssigt bæredygtig (jf. i denne retning og analogt dom af 11.5.2017, Dyson mod Kommissionen, C-44/16 P, EU:C:2017:357, præmis 53 og den deri nævnte retspraksis). I så fald må den retslige prøvelse, som Unionens retsinstanser skal foretage af, om begrundelsen for en afgørelse som den

anfægtede afgørelse er tilstrækkelig, ikke føre til, at Unionens retsinstanser sætter deres eget skøn i stedet for Kommissionens skøn, men har til formål at kontrollere, at den anfægtede afgørelse ikke hviler på materielt urigtige omstændigheder, og at den hverken er behæftet med et åbenbart urigtigt skøn eller magtfordrejning (jf. i denne retning og analogt dom af 4.5.2023, ECB mod Crédit lyonnais, C-389/21 P, EU:C:2023:368, præmis 55 og den deri nævnte retspraksis).

33 I denne henseende følger det af fast retspraksis, at Unionens retsinstanser således ikke blot skal tage stilling til bl.a. den materielle nøjagtighed af de beviser, der henvises til, samt oplysningernes troværdighed og sammenhæng, men ligeledes kontrollere, om disse oplysninger udgør alle de relevante oplysninger, som skal tages i betragtning i forbindelse med en vurdering af en kompleks situation, og om disse oplysninger taler til støtte for de heraf dragne konklusioner (jf. dom af 4.5.2023, ECB mod Crédit lyonnais, C-389/21 P, EU:C:2023:368, præmis 56 og den deri nævnte retspraksis). Når en institution råder over et vidt skøn, er kontrollen med, at de processuelle garantier overholdes, af afgørende betydning, herunder kravet om, at institutionen omhyggeligt og upartisk skal undersøge alle relevante forhold i den omhandlede situation (jf. dom af 4.5.2023, ECB mod Crédit lyonnais, C-389/21 P, EU:C:2023:368, præmis 57 og den deri nævnte retspraksis).

34 For at fastslå, at en institution har gjort sig skyldig i et åbenbart urigtigt skøn i forbindelse med komplekse faktiske omstændigheder, således at det kan begrundes at annullere den retsakt, som den har vedtaget, skal beviserne til støtte for en sådan argumentation være tilstrækkelige til at fratage den vurdering af de faktiske omstændigheder, som var blevet lagt til grund i retsakten, sandsynligheden (jf. i denne retning dom af 14.6.2018, Lubrizol Frankrig mod Rådet, C-223/17 P, ikke trykt i Sml., EU:C:2018:442, præmis 39, og af 7.5.2020, BTB Holding Investments og Duferco Participations Holding mod Kommissionen, C-148/19 P, EU:C:2020:354, præmis 74).

Det første anbringende om udarbejdelsen af den delegerede forordning

35 Sagsøgerne har anfægtet de svar, som Kommissionen i den anfægtede afgørelse gav på anmodningen om intern prøvelse med hensyn til visse aspekter af udarbejdelsen af den delegerede forordning. I tre særskilte led har de inden for dette anbringende gjort gældende, at de pågældende svar tilsidesætter en række bestemmelser.

Det første led om tilsidesættelse af Århuskonventionens artikel 6-8 og artikel 9 i forordning nr. 1367/2006

36 Sagsøgerne har gjort gældende, at Kommissionens svar i den anfægtede afgørelse på anmodningen om intern prøvelse med hensyn til visse aspekter af udarbejdelsen af den delegerede forordning ikke svarer til det niveau for oplysning til og høring af offentligheden, der er fastsat i artikel 6-8 i konventionen om adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocesser samt adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet (EUT 2005, L 124, s. 4, herefter »Århuskonventionen«), som blev godkendt ved Rådets afgørelse 2005/370/EF af 17. februar 2005 om indgåelse på Det Europæiske Fællesskabs vegne af konventionen om adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocesser samt adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet (EUT 2005, L 124, s. 1), og i artikel 9 i forordning nr. 1367/2006. For det første startede oplysnings- og høringsprocessen allerede inden vedtagelsen af forordning 2020/852. For det andet er sagsøgerne af den opfattelse, at selv om de lever op til definitionen af »den berørte offentlighed« i nævnte konventions forstand, blev de ikke betragtet som »interessenter«, der blev hørt af Kommissionen. For det tredje antog begrebet »oplysninger og offentlig deltagelse« i andet halvår af 2020 og i løbet af 2021 en anden betydning, som der burde have været taget hensyn til i

forbindelse med høringsprocessen. For det fjerde indeholder den anfægtede afgørelse nye oplysninger, der ikke fremgår klart af den delegerede forordning, og som der ikke blev taget hensyn til ved udarbejdelsen af denne, alt imens offentligheden burde have været informeret og hørt i så henseende inden vedtagelsen af den delegerede forordning.

37 Sagsøgerne har i replikken gjort gældende, at Kommissionen ikke har angivet, at den meddelte oplysninger specifikt vedrørende spørgsmålet om tekniske screeningskriterier med henblik på klassificeringen eller ved udarbejdelsen af den delegerede forordning med det formål at indhente bidrag på dette specifikke område. Ifølge sagsøgerne har Kommissionen heller ikke angivet indholdet af sådanne bidrag eller måden, hvorpå de så vidt muligt blev taget i betragtning. Sagsøgerne har anført, at nævnte delegerede forordning ubestrideligt falder ind under definitionen af »planer og programmer« som omhandlet i artikel 9 i forordning nr. 1367/2006.

38 Kommissionen har bestridt sagsøgernes argumenter.

39 Sagsøgerne har i stævningens punkt 48 anført, at »[d]et [...] i anmodningen [om intern prøvelse] (bilag A.1 til stævningen, s. 13 og 14) [anfægtes], at udarbejdelsen af den delegerede forordning var lovlig«. Det noteres i denne forbindelse, at nævnte anmodning indeholder en del, der bærer overskriften »Intern prøvelse af udarbejdelsen af den delegerede forordning«, og som starter på s.13 med et afsnit, der er affattet således: »[S]agsøgerne anmoder om, at bestemmelserne i den delegerede forordning vedrørende [den økonomiske aktivitet] elproduktion fra vindkraft prøves internt ved at gøre brug af de trin, der er fastsat i de relevante bestemmelser i forordning 2020/852.« Sagsøgerne har dernæst opdelt deres argumenter i fire sæt. Det foreliggende led henviser til det tredje sæt argumenter, der fremføres i to afsnit, som har følgende ordlyd:

»For det tredje bør den interne prøvelse af de relevante tekniske screeningskriterier tage højde for både forudgående oplysning til offentligheden og høring af offentligheden, som krævet i henhold til Århuskonventionen.

Navnlig bør oplysning til og høring af offentligheden med hensyn til de relevante tekniske screeningskriterier være baseret på et udkast til den reviderede delegerede forordning.«

40 Det følger imidlertid ikke af ordlyden af de pågældende afsnit, sammenholdt med det indledende afsnit, at sagsøgerne er af den opfattelse, at den delegerede forordning blev vedtaget af Kommissionen i strid med de specifikke aspekter af Århuskonventionen, som påberåbes heri.

41 Derimod fremgår det snarere af ordlyden af de pågældende afsnit, at Kommissionen ved en kommende intern prøvelse, som den skulle foretage af den delegerede forordning, ifølge sagsøgerne burde tage hensyn til processuelle aspekter.

42 Heraf følger, at sagsøgerne, i modsætning til hvad der kræves i henhold til den i præmis 26 ovenfor nævnte retspraksis, med de pågældende afsnit i anmodningen om intern prøvelse ikke fremlagde konkrete og præcise grunde, som kunne rejse tvivl om de vurderinger, som lå til grund for den delegerede forordning betragtet som forvaltningsakt, eller angav de væsentlige faktiske omstændigheder eller retlige argumenter, som kunne rejse rimelig, dvs. væsentlig, tvivl om Kommissionens vurdering i nævnte delegerede forordning betragtet som den retsakt, der var omhandlet i anmodningen om intern prøvelse.

43 I henhold til den i præmis 28 ovenfor nævnte retspraksis var Kommissionen imidlertid ikke forpligtet til at undersøge andre begrundelser end dem, som sagsøgerne fremlagde ved indgivelsen af anmodningen om intern prøvelse. Navnlig var den ikke forpligtet til ved udarbejdelsen og vedtagelsen af den delegerede forordning ex officio at undersøge mulige begrundelser i forbindelse med oplysning til og høring af offentligheden, som ikke var blevet påberåbt af sagsøgerne.

44 Dette led kan derfor ikke tages til følge.

Det andet led om tilsidesættelse af artikel 10, stk. 2, i forordning nr. 1367/2006

45 Sagsøgerne har gjort gældende, at Kommissionen i den anfægtede afgørelse undlod at besvare flere spørgsmål, der var blevet fremsat i anmodningen om intern prøvelse, og derved tilsidesatte artikel 10, stk. 2, i forordning nr. 1367/2006. Disse spørgsmål vedrørte for det første Kommissionens forpligtelse til at indhente al nødvendig ekspertise inden vedtagelsen af den delegerede forordning, for det andet den omstændighed, at platformen for bæredygtig finansierings udtalelse om de tekniske screeningskriterier blev afgivet efter nævnte vedtagelse, og for det tredje den omstændighed, at nævnte delegerede forordning såvel som Kommissionens delegerede forordning (EU) 2023/2486 af 27. juni 2023 om supplerende regler til forordning 2020/852, som fastsætter de tekniske screeningskriterier til bestemmelse af de betingelser, hvorunder en økonomisk aktivitet kan kvalificeres som et væsentligt bidrag til bæredygtig anvendelse og beskyttelse af vand- og havressourcer, til omstillingen til en cirkulær økonomi, til forebyggelse og bekæmpelse af forurening eller til beskyttelse og genopretning af biodiversitet og økosystemer og til bestemmelse af, om en økonomisk aktivitet er til væsentlig skade for de andre miljømål, og om ændring af delegeret forordning (EU) 2021/2178 for så vidt angår offentliggørelse af specifikke oplysninger om disse økonomiske aktiviteter (EUT L, 2023/2486), med hensyn til de andre miljømål ikke blev vedtaget i henhold til den i forordning 2020/852 fastsatte tidsplan, således at sidstnævnte delegerede forordning ikke var tilgængelig, da førstnævnte delegerede forordning blev udarbejdet.

46 Kommissionen har bestridt sagsøgernes argumenter.

47 Det fremgår af sagsakterne, at de to første spørgsmål, som sagsøgerne har fremsat (jf. præmis 45 ovenfor), vedrører de to første sæt argumenter, der fremføres i den del, som bærer overskriften »Intern prøvelse af udarbejdelsen af den delegerede forordning«, i fire afsnit, der har følgende ordlyd:

»For det første bør en sådan prøvelse af de relevante tekniske screeningskriterier omfatte rådgivning fra platformen for bæredygtig finansiering i henhold til [artikel 20, stk. 2,] i forordning 2020/852.

For nærværende fremgår det klart af [platformen for bæredygtig finansierings] egen rapport, at »platformen har fået til opgave at koncentrere sig om de [tekniske screeningskriterier] og udfærdige en henstilling til Kommissionen i forbindelse med det andet udkast til delegeret retsakt vedrørende bæredygtige aktiviteter for miljømålene 3-6« [...]

Den interne prøvelse bør således omfatte specifik rådgivning fra [platformen for bæredygtig finansiering] med hensyn til de tekniske screeningskriterier for et væsentligt bidrag fra elproduktion fra vindkraft til de to første miljømål, dvs. modvirkning af klimaændringer og tilpasning til klimaændringer.

For det andet fremgår det af det foregående punkt, at den delegerede forordning ikke opfylder kravet om at »indhente al nødvendig ekspertise inden vedtagelsen« som fastsat i [artikel 23, stk. 4,] i forordning 2020/852.«

48 De tre første omhandlede afsnit indeholder ingen konkret begrundelse med hensyn til, hvorvidt vedtagelsen af den delegerede forordning var forskriftsmæssig. Den omstændighed, at sagsøgerne er af den opfattelse, at vedtagelsesprocessen ikke forløb forskriftsmæssigt, fremgår først af det fjerde omhandlede afsnit.

49 Det følger således af de fire omhandlede afsnit, at den eneste præcise og konkrete begrundelse, som sagsøgerne fremsatte i anmodningen om intern prøvelse, bestod i at gøre gældende, at Kommissionen havde handlet i strid med artikel 23, stk. 4, i forordning 2020/852, idet den ikke havde indhentet al nødvendig ekspertise inden vedtagelsen og under udarbejdelsen af den delegerede forordning, eftersom platformen for bæredygtig finansiering ikke var fremkommet med nogen udtalelse om de tekniske screeningskriterier med hensyn til miljømålene om modvirkning af og tilpasning til klimaændringer.

50 Kommissionen anførte ikke desto mindre i punkt 3 i bilag I til den anfægtede afgørelse følgende:

»Det fremgår af artikel 20, stk. 2, litra a), i forordning [2020/852] og af 38. betragtning hertil, at platformen rådgiver Kommissionen om de tekniske screeningskriterier, mens artikel 10, stk. 4, og artikel 11, stk. 4, i [samme] forordning samt 54. betragtning hertil pålægger Kommissionen at høre platformen inden vedtagelsen af de delegerede retsakter, der indeholder de tekniske screeningskriterier vedrørende modvirkning af og tilpasning til klimaændringer. De pågældende bestemmelser præciserer hverken de nærmere betingelser eller tidsplanen for høring af platformen, men angiver blot, at høring skal finde sted inden vedtagelsen af de delegerede retsakter.

[…]

På grundlag af artikel 10, stk. 4, artikel 11, stk. 4, og artikel 20 i forordning [2020/852] opfordrede Kommissionen den 19. november 2020 platformen til at afgive udtalelse om udkastet til delegeret retsakt inden vedtagelsen heraf. Kommissionen offentliggjorde udkastet til delegeret retsakt den 20. november 2020 med henblik på offentlig høring indtil den 18. december 2020. Den 18. december 2020 fremlagde platformen sine bemærkninger til udkastet til delegeret retsakt [(dokumentet er nu tilgængeligt på adressen
»
https://finance.ec.europa.eu/system/files/2020-12/201218-eu-platform-on-sustainable-finance-opinion-taxonomy-delegated-act_en.pdf«)] som led i den offentlige høring. Følgelig blev platformen behørigt hørt ved udarbejdelsen af den delegerede retsakt og inden vedtagelsen heraf. Kommissionen vedtog først det endelige udkast den 4. juni 2021 […]«

51 I lyset af disse klare redegørelser tager sagsøgerne fejl, for så vidt som de har anført, at »[den anfægtede] afgørelse ikke bestrider den omstændighed, at platformens udtalelse specifikt vedrørende de tekniske screeningskriterier i den kommende delegerede forordning blev afgivet den 31. august 2021, dvs. efter [vedtagelsen] af den delegerede forordning den 4. juni 2021«.

52 Kommissionen redegjorde i den anfægtede afgørelse nemlig nøje for, at platformen for bæredygtig finansiering var blevet hørt og havde fremsat sine bemærkninger den 18. december 2020, dvs. inden vedtagelsen af den delegerede forordning, således at sagsøgernes modsatrettede argumenter er ugrundede.

53 Det tredje spørgsmål, som sagsøgerne har fremsat (jf. præmis 45 ovenfor), vedrører det fjerde sæt argumenter, der fremføres i den del, som bærer overskriften »Intern prøvelse af udarbejdelsen af den delegerede forordning«, i tre afsnit, der har følgende ordlyd:

»For det fjerde bør undersøgelsen af de relevante tekniske screeningskriterier foretages under hensyntagen til samtlige miljømål i artikel 9 i forordning 2020/852 [betragtet] samtidigt, som fastsat i artikel 10-15 i forordning 2020/852, sammenholdt med [...] artikel 19 heri.

Konkret skulle der vedtages en første delegeret retsakt (nu den delegerede forordning) med hensyn til de tekniske screeningskriterier for de to første miljømål (og princippet [om ikke at gøre væsentlig skade] for så vidt angår andre miljømål) senest »den 31. december 2020 med henblik på at sikre, at den [fandt] anvendelse fra den 1. januar 2022« (artikel 10, stk. 6, og artikel 11, stk. 6, i forordning 2020/852), mens den anden delegerede retsakt om de tekniske screeningskriterier vedrørende de andre miljømål burde have været vedtaget senest »den 31. december 2021 med henblik på at sikre, at den [fandt] anvendelse fra den 1. januar 2023« (stk. 5 i artikel 12-15 i forordning 2020/852).

Med andre ord burde de to ovennævnte delegerede retsakter have været [...] udarbejdet og vedtaget, inden den første af dem (den delegerede forordning) trådte i kraft. Den interne prøvelse af den delegerede forordning skulle således finde sted med kendskab til den anden delegerede retsakt, som oprindelig fastsat i forordning 2020/852.«

54 Som sagsøgerne med føje har påpeget, behandlede Kommissionen ikke dette spørgsmål i den anfægtede afgørelse. Nævnte institution har imidlertid gjort gældende, at dette spørgsmål i overensstemmelse med den i præmis 26 ovenfor nævnte retspraksis ikke kunne antages til realitetsbehandling, da det ikke var blevet underbygget, således at Kommissionen ikke ville have kunnet besvare det.

55 Det skal indledningsvis bemærkes, at stk. 6 i artikel 10 og 11 i forordning 2020/852 faktisk fastsætter, at Kommissionen vedtager de delegerede retsakter, som fastlægger de tekniske screeningskriterier for de to miljømål om modvirkning af og tilpasning til klimaændringer »senest den 31. december 2020 med henblik på at sikre, at [de] finder anvendelse fra den 1. januar 2022«. Derimod bestemmer stk. 5 i artikel 12-15 i forordning 2020/852, at Kommissionen vedtager delegerede retsakter, som fastlægger de tekniske screeningskriterier for de fire andre miljømål, der er opregnet i artikel 9 i forordning 2020/852, »senest den 31. december 2021 med henblik på at sikre, at [de] finder anvendelse fra den 1. januar 2023«.

56 Den delegerede forordning blev reelt først vedtaget af Kommissionen den 4. juni 2021, men den er blevet anvendt siden den 1. januar 2022 (nævnte delegerede forordnings artikel 3, andet afsnit). Hvad angår den delegerede forordning 2023/2486 med henblik på de fire andre miljømål blev denne vedtaget af Kommissionen den 27. juni 2023. Den er blevet anvendt siden den 1. januar 2024 (den pågældende delegerede forordnings artikel 6, andet afsnit).

57 Det viser sig følgelig, at de tidsplaner for vedtagelse, der er fastsat dels i stk. 6 i artikel 10 og 11 i forordning 2020/852, dels i stk. 5 i samme forordnings artikel 12-15, ikke blev overholdt.

58 Ikke desto mindre har sagsøgerne i den foreliggende sag gjort gældende, at den delegerede forordning burde have været udarbejdet med kendskab til indholdet af den delegerede forordning 2023/2486 med henblik på de fire andre miljømål. De er således af den opfattelse, at det forhold, at den delegerede forordning 2023/2486 ikke var tilgængelig, da den delegerede forordning blev udarbejdet, gør sidstnævnte forordning ugyldig.

59 Den omstændighed, at den delegerede forordning 2023/2486 med henblik på de fire andre miljømål blev vedtaget efter den delegerede forordning, svarer imidlertid til de tidsplaner, der er fastsat dels i stk. 6 i artikel 10 og 11 i forordning 2020/852, dels i stk. 5 i samme forordnings artikel 12-15. Selv hvis disse tidsplaner var blevet overholdt, ville den delegerede forordning være blevet vedtaget »senest den 31. december 2020«, mens den delegerede forordning 2023/2486 med henblik på de fire andre miljømål først skulle have været vedtaget »senest den 31. december 2021«. Det er således åbenbart, at den rækkefølge af de to delegerede forordninger, der anbefales i de nævnte bestemmelser i forordning 2020/852, blev fuldt ud overholdt, selv om de pågældende delegerede forordninger blev vedtaget sent.

60 Selv hvis det antages, at dette argument fra sagsøgernes side kan antages til realitetsbehandling – uanset om det måtte være i forbindelse med anmodningen om intern prøvelse eller inden for rammerne af det foreliggende søgsmål – ville det, henset til de ovennævnte forhold, under alle omstændigheder ikke kunne rejse rimelig, dvs. væsentlig, tvivl om Kommissionens vurdering i den delegerede forordning.

61 Heraf følger, at dette led skal forkastes i det hele.

Det tredje led om tilsidesættelse af artikel 10, stk. 4, artikel 11, stk. 4, og artikel 20, stk. 2, i forordning 2020/852

62 Sagsøgerne er i det væsentlige af den opfattelse, at platformen for bæredygtig finansiering i henhold til artikel 20 i forordning 2020/852 ikke blev behørigt hørt inden vedtagelsen af den delegerede forordning, hvorved artikel 10, stk. 4, artikel 11, stk. 4, og artikel 20, stk. 2, i forordning 2020/852 blev tilsidesat. Ifølge sagsøgerne bestrider den anfægtede afgørelse ikke det argument, der er indeholdt i anmodningen om intern prøvelse, og hvorefter platformen selv anførte, at den var blevet bemyndiget til hovedsageligt at behandle udkastet til delegeret forordning hvad angår de andre miljømål. Desuden vedrørte høringen af platformen ikke specifikt de præcise tekniske screeningskriterier, således som de optræder i den delegerede forordning. Den pågældende platform afgav først udtalelse i så henseende efter vedtagelsen af den delegerede forordning. Ifølge sagsøgerne bør den omstændighed, at nævnte afgørelse ikke indeholder et tilsagn fra Kommissionens side om at afhjælpe disse tilsidesættelser, ligeledes anses for en tilsidesættelse af artikel 10, stk. 2 og 3, i forordning nr. 1367/2006.

63 Kommissionen har bestridt sagsøgernes argumenter.

64 De argumenter, som sagsøgerne har fremsat i forbindelse med dette led, vedrører det første sæt argumenter, der fremføres i den del, som bærer overskriften »Intern prøvelse af udarbejdelsen af den delegerede forordning«.

65 Som anført i præmis 50 og 52 ovenfor redegøres der i den anfægtede afgørelse nøje for, at Kommissionen opfordrede platformen for bæredygtig finansiering til at afgive udtalelse om udkastet til delegeret retsakt inden vedtagelsen heraf, at Kommissionen offentliggjorde udkastet

til delegeret retsakt den 20. november 2020 med henblik på offentlig høring indtil den 18. december 2020, og at platformen den 18. december 2020 fremsatte sine bemærkninger til udkastet til delegeret retsakt.

66 Sagsøgerne har i stævningen henvist til et andet dokument, som angiveligt er dateret den 31. august 2021, for at gøre to forhold gældende. For det første fremgår det ifølge sagsøgerne af det pågældende dokument, at platformen for bæredygtig finansiering var af den opfattelse, at den alene var blevet bemyndiget til at behandle det andet udkast til delegeret retsakt vedrørende de fire andre miljømål. For det andet var det alene i forbindelse med dette dokument, at platformen afgav sin udtalelse specifikt vedrørende de tekniske screeningskriterier i den »kommende delegerede forordning«.

67 Som Kommissionen med føje har gjort gældende, er det pågældende dokument, hvortil sagsøgerne har henvist, imidlertid uden relevans i den foreliggende sag. Det fremgår nemlig af platformen for bæredygtig finansierings websted, at platformen den 3. august 2021 offentliggjorde et udkast til udtalelse vedrørende de tekniske screeningskriterier hvad angår de fire andre miljømål med henblik på at indhente bemærkninger, idet den endelige udtalelse blev offentliggjort den 30. marts 2022.

68 De udtalelser, der er omhandlet i præmis 67 ovenfor, vedrører efter deres karakter på ingen måde de to første miljømål, for hvilke den delegerede forordning fastlagde tekniske screeningskriterier. Disse udtalelser er derfor helt uden relevans i den foreliggende sag.

69 Endvidere har sagsøgerne i det væsentlige gjort gældende, at platformen for bæredygtig finansierings udtalelse af 18. december 2020 ikke var fuldstændig, for så vidt som platformen begrænsede sig til at behandle generelle spørgsmål uden at drøfte de præcise tekniske screeningskriterier. Sagsøgerne har heraf udledt, at bilagene til den delegerede forordning, som indeholdt de pågældende kriterier, ikke var vedlagt det udkast til delegeret forordning, som Kommissionen forelagde platformen til udtalelse.

70 Kommissionen har i denne henseende gjort gældende, at såvel udkastet til delegeret forordning som bilagene hertil blev forelagt platformen for bæredygtig finansiering til udtalelse den 19. november 2020.

71 I den foreliggende sag fremgår det af de oplysninger, der er tilgængelige på Kommissionens portal »Bedre lovgivning«, at udkastet til delegeret forordning og de to bilag hertil blev offentliggjort den 20. november 2020 med henblik på offentlig høring indtil den 18. december 2020. Selv hvis det forudsættes, at Kommissionen ikke fremlagde disse bilag den 19. november 2020 i forbindelse med, at den opfordrede platformen for bæredygtig finansiering til at afgive udtalelse om udkastet, fik platformen således adgang til bilagene senest dagen efter, at den modtog opfordringen, og havde mulighed for at tage hensyn til dem ved afgivelsen af sin udtalelse.

72 Eftersom sagsøgerne ikke har kunnet tilbagevise Kommissionens argument, hvorefter platformen for bæredygtig finansiering blev hørt om udkastet til delegeret forordning og bilagene hertil, hvori de tekniske screeningskriterier var udførligt beskrevet, er det således endvidere uden relevans, at platformen ikke i detaljer tog stilling til de tekniske screeningskriterier, men begrænsede sig til at fremkomme med bemærkninger af generel karakter.

73 Selv om det i stk. 4 i artikel 10 og 11 i forordning 2020/852 bestemmes, at »[Kommissionen] [i]nden vedtagelsen af den delegerede retsakt, der er omhandlet i nærværende artikels stk. 3, hører [...] den platform, der er omhandlet i artikel 20, vedrørende de tekniske screeningskriterier, der er omhandlet i nærværende artikels stk. 3«, må disse bestemmelser nemlig ikke fortolkes således, at de er til hinder for vedtagelsen af de pågældende delegerede retsakter, når som i den foreliggende sag nævnte platform ikke udtrykkeligt tog stilling til samtlige aspekter af de udkast til delegerede retsakter, der var blevet forelagt den til udtalelse.

74 Dette led skal følgelig forkastes, således at det første anbringende skal forkastes i det hele.

Det andet anbringende om modvirkning af klimaændringer

75 Det andet anbringende er opdelt i fire led og vedrører for det første en tilsidesættelse af artikel 37 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, artikel 191 TEUF og artikel 19, stk. 1, litra f), i forordning 2020/852, for det andet en tilsidesættelse af artikel 10, stk. 3, litra a), i forordning 2020/852, for det tredje en tilsidesættelse af artikel 19, stk. 1, litra a) og j), i forordning 2020/852 og for det fjerde en tilsidesættelse af artikel 19, stk. 3, i forordning 2020/852.

76 Sagsøgerne har i det væsentlige rejst tvivl om to fremgangsmåder, som Kommissionen efter deres opfattelse anvendte ved fastsættelsen af de tekniske screeningskriterier for elproduktion fra vindkraft. De har i det væsentlige gjort gældende, at Kommissionen, idet den i den anfægtede afgørelse forfægtede de to pågældende fremgangsmåder, til trods for de argumenter, som sagsøgerne havde fremført i anmodningen om intern prøvelse, tilsidesatte forskellige EU-retlige bestemmelser.

77 Retten finder det hensigtsmæssigt kort at sammenfatte disse to kritikpunkter fra sagsøgernes side, inden undersøgelsen af de fire led, som sagsøgerne har fremsat, påbegyndes.

78 For det første har sagsøgerne kritiseret den omstændighed, at de tekniske screeningskriterier for elproduktion fra vindkraft ikke foreskriver, at CO_2-emissioner pr. kilowatttime (kWh) elektricitet fra vindkraft faktisk skal måles og overholde en bestemt tærskel. I punkt 4.3 i bilag I til den delegerede forordning anføres nemlig som teknisk screeningskriterium for et væsentligt bidrag til modvirkning af klimaændringer blot, at »[der] [v]ed aktiviteten produceres elektricitet fra vindkraft«. Det er mellem parterne ubestridt, at dette konkret betyder, at udøvelsen af denne økonomiske aktivitet i nævnte delegerede forordning anses for altid at bidrage væsentligt til modvirkning af klimaændringer, uanset de nærmere omstændigheder.

79 Sagsøgerne har beskrevet denne situation således, at der indføres en »fritagelse« for forpligtelsen til at foretage en faktisk kvantitativ måling af CO_2-emissioner pr. kWh elektricitet fra vindkraft og en »formodning« om, at denne aktivitet altid bidrager væsentligt til modvirkning af klimaændringer.

80 For det andet finder sagsøgerne det tvingende nødvendigt at tage højde for »den intermitterende karakter« af elproduktion fra vindkraft. Mængden af elektrisk energi, der produceres ved brug af vedvarende energikilder, herunder vindkraft, afhænger ifølge sagsøgerne af vejrforholdene, især, når det gælder vindenergi, vindstyrken. Følgelig stiller et anlæg, der producerer elektricitet fra vindkraft, ikke altid den samme elektriske effekt til rådighed for elnettet og følgelig i sidste ende for forbrugerne af elektrisk energi. Den effekt, der stilles til rådighed, varierer alt efter

vejrforholdene. Det kan således forekomme, at der med henblik på at imødekomme efterspørgslen efter elektrisk energi på ethvert tidspunkt må gøres brug af andre elkraftværker for at »kompensere« for et vindkraftværks »underproduktion«.

81 Ifølge sagsøgerne skal der for at måle CO_2-emissioner fra elproduktion fra vindkraft korrekt tages højde for emissioner fra disse andre kraftværker, der »kompenserer« for et vindkraftværks »underproduktion«. Den delegerede forordning fastsætter imidlertid ikke nogen forpligtelse til at tage højde for sådanne emissioner, hvilket sagsøgerne på ny har betegnet som en »fritagelse«.

82 Inden undersøgelsen af dette anbringendes fire led skal der tages stilling til formaliteten med hensyn til de argumenter, som sagsøgerne har fremført i den skrivelse, som de har indleveret til Rettens Justitskontor den 6. december 2023.

Formaliteten med hensyn til de argumenter, som sagsøgerne har fremført i den skrivelse, som de har indleveret til justitskontoret den 6. december 2023

83 Den 6. december 2023 har sagsøgerne til justitskontoret indleveret en skrivelse ledsaget af et bilag, nærmere bestemt meddelelse fra Kommissionen med overskriften »Teknisk vejledning om anvendelsen af princippet om ikke at gøre væsentlig skade i forordningen om genopretnings- og resiliensfaciliteten« (EUT C, C/2023/111). Ifølge sagsøgerne kan denne skrivelse og bilaget hertil antages til realitetsbehandling i henhold til artikel 85, stk. 3, i Rettens procesreglement som et nyt bevis, eftersom nævnte meddelelse først er blevet gjort tilgængelig efter anlæggelsen af søgsmålet og efter afslutningen af retsforhandlingernes skriftlige del. Sagsøgerne er i det væsentlige af den opfattelse, at meddelelsen bekræfter deres argumenter til støtte for det andet anbringende, hvorefter der skal tages højde for den intermitterende karakter af elproduktion fra vindkraft, samt de argumenter, hvorved sagsøgerne har gjort gældende, at Kommissionen ikke overholdt teknologineutraliteten.

84 Den 12. december 2023 har justitskontoret navnlig meddelt parterne, at Kommissionen i retsmødet er blevet opfordret til at tage stilling til, om den skrivelse, som sagsøgerne har indleveret til justitskontoret den 6. december 2023, og bilaget hertil, kan antages til realitetsbehandling, og om de er begrundede.

85 I denne forbindelse har Kommissionen i sine mundtlige indlæg fremsat sine bemærkninger, hvilket er blevet indført i protokollatet fra retsmødet. Nævnte institution har gjort gældende, at den meddelelse, der er vedlagt den skrivelse, som sagsøgerne har indleveret til justitskontoret den 6. december 2023, ikke kan antages til realitetsbehandling, og under alle omstændigheder er uden relevans.

86 I henhold til procesreglementets artikel 84, stk. 1, må nye anbringender ikke fremsættes under sagens behandling, medmindre de støttes på retlige og faktiske omstændigheder, som er kommet frem under retsforhandlingerne.

87 Ifølge retspraksis finder procesreglementets artikel 84, stk. 1, ligeledes anvendelse på klagepunkter eller argumenter (jf. dom af 14.7.2021, AQ mod eu-LISA, T-164/19, ikke trykt i Sml., EU:T:2021:456, præmis 59 og den deri nævnte retspraksis).

88 Som bemærket i præmis 83 ovenfor har sagsøgerne i den skrivelse, som de har indleveret til justitskontoret den 6. december 2023, i det væsentlige gjort gældende, at den meddelelse, der er vedlagt nævnte skrivelse som bilag, bekræfter deres argumenter til støtte for det andet

anbringende, hvorefter der skal tages højde for den intermitterende karakter af elproduktion fra vindkraft, samt de argumenter, hvorved de har gjort gældende, at Kommissionen ikke overholdt teknologineutraliteten. For så vidt som sagsøgerne har støttet argumenterne i denne skrivelse på den meddelelse, der er vedlagt den som bilag, har de således fremsat nye argumenter som omhandlet i procesreglementets artikel 84, stk. 1.

89 Som ligeledes bemærket i præmis 83 ovenfor er sagsøgerne af den opfattelse, at den skrivelse, som de har indleveret til justitskontoret den 6. december 2023, og bilaget hertil kan antages til realitetsbehandling, eftersom den meddelelse, der er genstand for det pågældende bilag, og på hvilken de nye argumenter, der fremføres i nævnte skrivelse, er støttet, først er blevet gjort tilgængelig efter anlæggelsen af søgsmålet og efter afslutningen af retsforhandlingernes skriftlige del i den foreliggende sag. De har således i det væsentlige gjort gældende, at offentliggørelsen af nævnte meddelelse udgør en retlig eller faktisk omstændighed, som er kommet frem under retsforhandlingerne, som omhandlet i procesreglementets artikel 84, stk. 1, og som derfor begrunder fremsættelsen af de nye argumenter, der er indeholdt i den pågældende skrivelse.

90 Selv om det er korrekt, at den pågældende meddelelse først er blevet offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende* den 11. oktober 2023 og således først efter afslutningen af retsforhandlingernes skriftlige del i den foreliggende sag, som er blevet meddelt sagsøgerne ved justitskontorets skrivelse dateret den 4. maj 2023, må det imidlertid konstateres, at de to specifikke uddrag af denne meddelelse, som sagsøgerne har henvist til, nærmere bestemt første og tredje afsnit i punkt 2.4 med overskriften »Ledende principper for [...] vurdering [af princippet om »ikke at gøre væsentlig skade«]«, allerede var indeholdt ordret i en tidligere udgave af meddelelsen, som allerede var blevet offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende* den 18. februar 2021 (EUT 2021, C 58, s. 1) og således inden anlæggelsen af søgsmålet.

91 Da de pågældende uddrag således allerede var blevet offentliggjort inden anlæggelsen af søgsmålet, kan de ikke betragtes som retlige eller faktiske omstændigheder, som er kommet frem under retsforhandlingerne, som omhandlet i procesreglementets artikel 84, stk. 1. Alene den omstændighed, at de er blevet offentliggjort på ny efter afslutningen af retsforhandlingernes skriftlige del, kan ikke ændre ved denne konstatering.

92 Heraf følger, at argumenterne i den skrivelse, som sagsøgerne har indleveret til justitskontoret den 6. december 2023, skal afvises, uden at det er fornødent at undersøge, om skrivelsen som sådan eller den meddelelse, der er vedlagt den som bilag, kan antages til realitetsbehandling.

Det første led om tilsidesættelse af artikel 37 i chartret om grundlæggende rettigheder, artikel 191 TEUF og artikel 19, stk. 1, litra f), i forordning 2020/852

93 Sagsøgerne er af den opfattelse, at den delegerede forordning for så vidt angår elproduktion fra vindkraft ikke fastsætter nogen forpligtelse til at foretage hverken en faktisk kvantitativ måling af CO_2-emissioner pr. kWh elektricitet fra vindenergi eller en måling af, hvilken indvirkning den intermitterende karakter af elproduktion fra vindkraft har på CO_2-emissioner pr. kWh elektricitet fra alle energikilder betragtet under ét. Den delegerede forordning er derimod ifølge sagsøgerne støttet på en formodning om, at elproduktion fra vindkraft er forenelig med kravene i forordning 2020/852.

94 Ifølge sagsøgerne undgås det med en sådan fremgangsmåde at indhente og undersøge definitiv videnskabelig dokumentation med hensyn til denne aktivitet, hvilket ikke er i overensstemmelse med forsigtighedsprincippet og ikke fører til, at der tages hensyn til eksisterende videnskabelige

og tekniske data, hvilket er i strid med artikel 19, stk. 1, litra f), i forordning 2020/852 og artikel 191, stk. 1, TEUF. Denne fremgangsmåde udgør heller ikke en forsigtig og rationel udnyttelse af naturressourcerne og bør ikke anses for en påvisning af, at aktiviteten bidrager til bekæmpelse af klimaændringer som omhandlet i artikel 191 TEUF. Samtidig sikres der, i strid med artikel 37 i chartret om grundlæggende rettigheder, ikke et højt miljøbeskyttelsesniveau og forbedring af miljøkvaliteten i overensstemmelse med princippet om bæredygtig udvikling.

95 Sagsøgerne har gjort gældende, at undersøgelsen fra Det Mellemstatslige Panel for Klimaændringer (IPCC) ikke kan anses for at fremlægge videnskabelige data, der kan give anledning til tekniske screeningskriterier som omhandlet i artikel 19 i forordning 2020/852. Ifølge sagsøgerne henvises i denne forordnings artikel 19, stk. 1, litra f), til en analyse på sektorniveau (i det foreliggende tilfælde elektricitetssektoren) og til behovet for at sammenligne resultater vedrørende aktiviteter inden for en sektor i forhold til deres respektive bidrag til miljømålene. Sagsøgerne er af den opfattelse, at CO_2-emissioner vedrørende produktion af en kWh elektricitet pr. kilde og i realtid er let tilgængelige.

96 Kommissionen har bestridt sagsøgernes argumenter.

97 Det fremgår af sagsakterne, at sagsøgerne i den del af anmodningen om intern prøvelse, der bærer overskriften »Elproduktion fra vindkraft for så vidt angår modvirkning af klimaændringer«, anførte følgende:

»For det første udgør ovennævnte erklæring ikke et »teknisk screeningskriterium« som omhandlet i forordning 2020/852 og opfylder derfor ikke kravet i forordning 2020/852 med hensyn til modvirkning af klimaændringer.

Særligt kræves i henhold til artikel 10, stk. 1, i forordning 2020/852, at hver aktivitet »bidrager væsentligt til stabilisering af koncentrationerne af drivhusgasser i atmosfæren på et niveau, som forhindrer farlig menneskeskabt indvirkning på klimasystemet i overensstemmelse med det langsigtede temperaturmål, der forfølges ved Parisaftalen, ved at undgå eller nedbringe drivhusgasemissioner eller øge bortskaffelsen af drivhusgasser«.

Den delegerede forordning hverken indeholder eller henviser til en påvisning af, hvorvidt – og i hvilket omfang – aktiviteten elproduktion fra vindkraft bidrager væsentligt til at stabilisere, forebygge eller nedbringe drivhusgasemissioner eller øge bortskaffelsen af drivhusgasser.

Denne manglende påvisning er relevant i betragtning af formålet med forordning 2020/852 og de »tekniske screeningskriterier«, som denne er forpligtet til at indeholde.

Dels henvises i forordning 2021/1119 (den europæiske klimalov), som indfører bindende mål for reduktion af drivhusgasemissioner, udtrykkeligt til forordning 2020/852 med henblik på at vurdere fremskridtene i forbindelse med opfyldelsen af disse mål.

Dels indebærer forordning 2018/1999 om forvaltning af energiunionen og klimaindsatsen ligeledes, at vedvarende energikilder skal vurderes med hensyn til deres respektive bidrag til drivhusgasemissioner, og ikke skal formodes at bidrage hertil.

For det andet ville der, selv hvis det måtte blive lagt til grund, at nævnte erklæring udgør et teknisk screeningskriterium, i virkeligheden være tale om en formodning og ikke et kriterium. Denne fortolkning bekræftes af ordlyden af [det tekniske bilag], der er vedlagt den tekniske

ekspertgruppes rapport, og hvoraf det fremgår, at »vindkraft [...] for nuværende [er] undtaget fra at skulle foretage en vurdering [af produktets CO_2-aftryk] eller af [drivhusgasser] i hele livscyklussen, med forbehold af en regelmæssig revision i overensstemmelse med nedgangstærsklen. Vindkraft anses for nuværende for at opfylde betingelserne for klassificeringen, som er genstand for en regelmæssig revision« (s. 218).

For det tredje tager den begrundelse, der i [det tekniske bilag], som er vedlagt den tekniske ekspertgruppes rapport, foreslås under overskriften »Rationale« [...], ikke højde for drivhusgasemissioner forårsaget af den intermitterende karakter af aktiviteten (afhængighed i forhold til vind, tilgængelighed og emissioner, der skyldes standby-elproduktionskapaciteten).

Med andre ord betyder den intermitterende karakter af elproduktion fra vindkraft, at spørgsmålet om, hvorvidt produktionen kan kvalificeres som miljømæssigt bæredygtig, på én gang skal tage hensyn til den forventede intermitterende karakter, eftersom denne vil variere afhængigt af den vindstruktur, der sædvanligvis er tilgængelig, og af andre kilder til elproduktion (i den pågældende medlemsstat) samt af disse kilders ydeevne med hensyn til drivhusgasemissioner, hvilket også påvirker mængden af drivhusgasemissioner fra den elektricitet, der stilles til rådighed til forbrug.

For det fjerde er erklæringen om, at »[d]er ved aktiviteten produceres elektricitet fra vindkraft«, udelukkende baseret på en anskuelse ud fra produktionen af elektricitet i modsætning til forbruget af elektricitet.

[I modsætning hertil har] den faktiske måling [til formål at fastslå], om en given elproduktion bidrager væsentligt til modvirkning af klimaændringer, dvs. til reduktion af drivhusgasemissioner, i forbindelse med det endelige bruttoenergiforbrug som defineret i artikel 2, [nr.] 4, i direktiv 2018/2001 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder.

I praksis omhandler den delegerede forordning kun investeringer i kapacitet til elproduktion fra vindkraft, dvs. produktion af elektricitet fra denne kilde. Derimod kan den faktiske reduktion af drivhusgasser og således spørgsmålet om, hvorvidt der er tale om et væsentligt bidrag til målet om tilpasning til klimaændringer, kun måles ud fra en anskuelse af niveauet af drivhusgasser i forbruget af energi, i det foreliggende tilfælde forbruget af elektricitet.

Denne forskel mellem produktion og forbrug af elektricitet burde have været dækket i den delegerede forordning og bør dækkes i forbindelse med den interne prøvelse, som der anmodes om.

For det femte og under alle omstændigheder er delegationens erklæring ikke understøttet af nogen påvisning eller noget bevis.«

98 Det skal, i lighed med hvad Kommissionen har påpeget, konstateres, at sagsøgerne i den del af anmodningen om intern prøvelse, der bærer overskriften »Elproduktion fra vindkraft for så vidt angår modvirkning af klimaændringer«, på ingen måde har henvist til hverken artikel 37 i chartret om grundlæggende rettigheder eller artikel 19, stk. 1, litra f), i forordning 2020/852. Heraf følger, at de argumenter, der fremføres i stævningen på grundlag af disse bestemmelser, er nye og dermed ikke kan antages til realitetsbehandling, i overensstemmelse med den i præmis 28 ovenfor nævnte retspraksis. Der er heller ingen henvisning til artikel 191 TEUF i nævnte anmodning, således at de argumenter, der er baseret på denne bestemmelse, ligeledes er nye og følgelig ikke kan antages til realitetsbehandling.

99 Selv om sagsøgerne i forbindelse med dette led i det væsentlige har gjort gældende, at den delegerede forordning ikke er støttet på definitiv videnskabelig dokumentation for så vidt angår fastlæggelsen af de tekniske screeningskriterier, fremgår det under alle omstændigheder klart af stævningens punkt 77, at sagsøgerne, i modsætning til hvad Kommissionen har gjort gældende, har anfægtet lovligheden af den anfægtede afgørelse og ikke lovligheden af den delegerede forordning.

100 I punkt 1.1 i bilag IV til den anfægtede afgørelse besvarede Kommissionen sagsøgernes argumenter vedrørende kriteriet om modvirkning af klimaændringer således:

»Den delegerede retsakt fastlægger de tekniske screeningskriterier, der anvendes til at vurdere et væsentligt bidrag og princippet [om ikke at gøre væsentlig skade (DNSH)] i henseende til de miljømål, der er specifikke for de forskellige økonomiske aktiviteter. I artikel 10-15 i forordning [2020/852] fastlægges, hvad et væsentligt bidrag til miljømålene er, mens det i [nævnte forordnings] artikel 17 fastlægges, hvad væsentlig skade på miljømål er. Det nøjagtige omfang af de økonomiske aktiviteter fastlægges i den delegerede retsakt. Eftersom [denne forordning] hovedsageligt vedrører økonomiske aktiviteter, har det ikke været muligt at udstrække vurderingen til at omfatte en analyse på systemniveau. Hver aktivitet er blevet vurderet i forhold til, hvorvidt den bidrager væsentligt til klimamålene, og hvorvidt den gør væsentlig skade på de andre miljømål, uden at andre dermed forbundne aktiviteter er blevet vurderet. I forbindelse med denne fremgangsmåde er det ikke muligt at tage højde for aktiviteternes intermitterende karakter.

I den konsekvensanalyse vedrørende klimaændringer, der er vedlagt den delegerede retsakt, redegøres for det ræsonnement, som ligger til grund for anvendelsen af en teknologisk neutral, livscyklusbaseret kvantitativ tærskel på 100 g CO_2 pr. kWh på alle elproduktionsaktiviteter. I nævnte analyse fremlægges ligeledes den begrundelse, der blev anført for at indføre en undtagelse til forpligtelsen til at foretage en beregning af livscyklusemissioner og en de facto-fritagelse for forpligtelsen til at overholde den teknologineutrale tærskel. På grundlag af definitiv videnskabelig dokumentation, der er blevet fremlagt af bl.a. IPCC [...], og som er støttet på globale data om livscyklusemissioner for elforsyningsteknologier, har Kommissionen – idet den har fulgt [den tekniske ekspertgruppes] fremgangsmåde – besluttet at fritage visse aktiviteter for denne tærskel. Disse tilfælde er begrænset til dem, for hvilke den globale median for livscyklusemissioner var under 100 g CO_2 pr. kWh. Ifølge IPCC-dataene er livscyklusemissioner [af drivhusgas] fra vindkraft (såvel land- som havvind) langt under den fastsatte tærskel (maksimumemissioner på 56 g CO_2 pr. kWh). Tærsklen vil således altid være overholdt ved aktiviteten elproduktion fra vindkraft, og det resterende gældende krav vil være begrænset til livscyklusberegningen i henhold til én af de tre alternative teknologier. I betragtning af resultaterne fra IPCC's forskning i livscyklusemissioner, anerkendelsen af, at kriterierne inden for visse lavemissionsaktiviteter vil være begrænset til en administrativ procedure, og retningen for den europæiske energipolitik – som tilskynder til hurtig ibrugtagning af vedvarende energi og tager hensyn til kravet i artikel 19, stk. 1, [litra] k), i forordning [2020/852], hvorefter kriterierne skal være lette at anvende – har Kommissionen besluttet at fritage vindkraft for forpligtelsen til at overholde de kvantitative tekniske screeningskriterier for elproduktionsaktiviteter.«

101 Kommissionen angav således i den anfægtede afgørelse klart grundene til, at den havde valgt at formulere de tekniske screeningskriterier for elproduktion fra vindkraft vedrørende kriteriet om et væsentligt bidrag til modvirkning af klimaændringer, således som den gjorde i den delegerede

forordning. Den henviste til den konsekvensanalyse, der ledsagede den delegerede forordning, og hvoraf det fremgik, at den havde støttet sig på definitiv videnskabelig dokumentation, som bl.a. IPCC havde fremlagt.

102 I replikkens punkt 77 har sagsøgerne gjort gældende, at »[s]elv om de [af Kommissionen] anførte undersøgelser kan begrunde de to fritagelser og formodningen, udgør [disse] imidlertid ikke videnskabelige data, der kan give anledning til »tekniske screeningskriterier« som omhandlet i artikel 19 i forordning 2020/852«. Sagsøgerne er af den opfattelse, at der er tale om en »selvmodsigelse« (replikkens punkt 78), og at en specifik bestemmelse i forordning 2020/852 forpligtede Kommissionen til at foretage en »analyse på sektorniveau (i det foreliggende tilfælde elektricitetssektoren), men også [til at] sammenligne resultater vedrørende aktiviteter inden for en sektor i forhold til deres respektive bidrag til miljømålene« (replikkens punkt 80), hvilket »[d]e to fritagelser og formodningerne« umuliggør (replikkens punkt 81).

103 I denne henseende bemærkes dels, at den lovtekst, som sagsøgerne har henvist til i replikkens punkt 79, i virkeligheden stammer fra artikel 19, stk. 1, litra j), i forordning 2020/852, og ikke, således som de har anført, artikel 19, stk. 1, litra f). Der har imidlertid aldrig været tale om førstnævnte bestemmelse, hverken i anmodningen om intern prøvelse eller i stævningen hvad angår dette led. De argumenter, der er baseret på denne bestemmelse, kan følgelig ikke antages til realitetsbehandling.

104 Dels har sagsøgerne udtrykkeligt i replikkens punkt 77 anerkendt, at det fremgår af den anfægtede afgørelse, at Kommissionen ubestrideligt støttede sig på videnskabelige data. De har herved modsagt deres eget argument om, at Kommissionen ikke støttede sig på definitiv videnskabelig dokumentation. Endvidere kan de øvrige argumenter, der fremføres i replikken, og hvorefter de tekniske screeningskriterier af andre grunde ikke er i overensstemmelse med forordning 2020/852, ikke antages til realitetsbehandling, fordi de er nye.

105 Idet sagsøgerne således har anerkendt, at den anfægtede afgørelse tager i betragtning, at de tekniske screeningskriterier vedrørende et væsentligt bidrag til modvirkning af klimaændringer ved elproduktion fra vindkraft er støttet på definitiv videnskabelig dokumentation, skal dette led under alle omstændigheder forkastes som ugrundet.

Det andet led om tilsidesættelse af artikel 10, stk. 3, litra a), i forordning 2020/852

106 Sagsøgerne har gjort gældende, at for så vidt som den delegerede forordning ikke fastsætter nogen forpligtelse til at foretage hverken en faktisk kvantitativ måling af CO_2-emissioner pr. kWh elektricitet fra vindkraft eller en måling af, hvilken indvirkning den intermitterende karakter af elproduktion fra vindkraft har på CO_2-emissioner pr. kWh elektricitet fra alle energikilder betragtet under ét, opfylder nævnte forordning ikke kravet i artikel 10, stk. 3, i forordning 2020/852, hvorefter det skal bestemmes, hvorvidt og i hvilket omfang aktiviteten bidrager væsentligt til stabilisering af koncentrationerne af drivhusgasser i atmosfæren. Kommissionens argumenter i den anfægtede afgørelse, hvorefter det ikke var muligt at tage højde for den intermitterende karakter, viser, at Kommissionen var bekendt med dette forhold. Den gjorde sig skyldig i et åbenbart urigtigt skøn, idet den ikke tog højde herfor. Kommissionens fremgangsmåde var ensbetydende med, at den undgik at foretage en samlet vurdering af miljøpåvirkningen af aktiviteten som helhed. Subsidiært overskred Kommissionen sine beføjelser i henhold til nævnte forordnings artikel 10, stk. 3, litra a), idet den besluttede, at det ikke var nødvendigt at foretage hverken en faktisk kvantitativ måling af CO_2-emissioner pr. kWh elektricitet fra vindkraft eller måle den intermitterende karakters indvirkning.

107 Kommissionen har bestridt sagsøgernes argumenter.

108 Det skal indledningsvis bemærkes, at selv om de argumenter, som sagsøgerne har fremført i stævningen, kunne give det indtryk, at de kritiserer den delegerede forordning, fremgår det entydigt af stævningens punkt 82, at sagsøgerne er af den opfattelse, at det svar, som Kommissionen i den anfægtede afgørelse gav på anmodningen om intern prøvelse, er i strid med artikel 10, stk. 3, litra a), i forordning 2020/852. Disse argumenter skal følgelig anses for at være rettet mod nævnte afgørelse.

109 Artikel 10, stk. 3, litra a), i forordning 2020/852 bestemmer, at »Kommissionen vedtager en delegeret retsakt [...] for at [...] supplere nærværende artikels stk. 1 og 2 ved at fastsætte tekniske screeningskriterier til bestemmelse af de betingelser, hvorunder en specifik økonomisk aktivitet kvalificeres som bidragende væsentligt til modvirkning af klimaændringer«.

110 Artikel 10, stk. 3, litra a), i forordning 2020/852 sigter alene til de »betingelser, hvorunder« en aktivitet kvalificeres som bidragende væsentligt til modvirkning af klimaændringer. Sagsøgerne tager derfor fejl, når de gør gældende, at det følger af denne bestemmelse, at den »[sigter til] at bestemme, hvorvidt og i hvilket omfang aktiviteten« bidrager væsentligt hertil. Nævnte bestemmelse indeholder nemlig ingen henvisning til forestillingen om en vurdering, der nødvendigvis er kvantitativ, i betydningen overholdelse af en fastlagt tærskel.

111 I det andet afsnit, der er gengivet i præmis 100 ovenfor, anførte Kommissionen desuden i det væsentlige, at den af de grunde, der fremgår af konsekvensanalysen i den delegerede forordning, fandt, at enhver elproduktionsaktivitet (dvs. alle teknologier betragtet under ét), som fremkalder emissioner, der ligger under en livscyklusbaseret tærskel på 100 g CO_2 pr. kWh, bidrager væsentligt til modvirkning af klimaændringer.

112 Sagsøgerne fremlagde i anmodningen om intern prøvelse ingen beviser, der kunne rejse tvivl om den i præmis 111 ovenfor omhandlede antagelse, hvorpå Kommissionens fremgangsmåde er støttet, hvilket de heller ikke har gjort i deres skriftlige indlæg.

113 Dernæst forklarede Kommissionen i det andet afsnit, der er gengivet i præmis 100 ovenfor, at det fremgik af IPCC-dataene, at »livscyklusemissioner [af drivhusgas] fra vindkraft (såvel land- som havvind) er langt under den fastsatte tærskel (maksimumemissioner på 56 g CO_2 pr. kWh)«.

114 I modsætning til hvad sagsøgerne har gjort gældende, fremgår det således ubestrideligt af den anfægtede afgørelse, at Kommissionen anvendte en kvantitativ tærskel. Da denne tærskel altid vil være overholdt ved aktiviteten elproduktion fra vindkraft, fandt Kommissionen ikke desto mindre i det væsentlige, at det var ufornødent at vurdere, om tærsklen var overholdt i hvert konkret tilfælde.

115 Det eneste argument, som sagsøgerne har fremført, der kan rejse tvivl om Kommissionens antagelse af, at tærsklen på 100 g CO_2 pr. kWh (som sagsøgerne ikke som sådan har anfægtet, jf. præmis 112 ovenfor) altid vil være overholdt ved elproduktion fra vindkraft, vedrører »den intermitterende karakter« af elproduktion fra vindkraft.

116 I så henseende forklarede Kommissionen i det andet afsnit, der er gengivet i præmis 100 ovenfor, at det er den delegerede forordning, der fastlægger det nøjagtige omfang af de forskellige økonomiske aktiviteter. Kommissionen fandt, at »[e]ftersom [forordning 2020/852] hovedsageligt vedrører økonomiske aktiviteter, har det ikke været muligt at udstrække

vurderingen til at omfatte en analyse på systemniveau«, »[h]ver aktivitet er blevet vurderet i forhold til, hvorvidt den bidrager væsentligt til klimamålene, og hvorvidt den gør væsentlig skade på de andre miljømål, uden at andre dermed forbundne aktiviteter er blevet vurderet«, og »[i] forbindelse med denne fremgangsmåde er det ikke muligt at tage højde for aktiviteternes intermitterende karakter«.

117 Indledningsvis fremgår det utvetydigt af forskellige bestemmelser i forordning 2020/852, at denne er støttet på forestillingen om, at det er specifikke »økonomiske aktiviteter«, der er genstand for de kriterier, som fastsættes i eller på grundlag af denne forordning, med henblik på at vurdere, om de pågældende »økonomiske aktiviteter« kvalificeres som miljømæssigt bæredygtige.

118 For det første foreskrives i artikel 1, stk. 1, i forordning 2020/852 nemlig, at i denne forordning »fastlægges kriterierne for at afgøre, om en økonomisk aktivitet kvalificeres som miljømæssigt bæredygtig, med det formål at bestemme, i hvilken grad en investering er miljømæssigt bæredygtig«.

119 For det andet fastsætter artikel 3 i forordning 2020/852, at »en økonomisk aktivitet kvalificeres som miljømæssigt bæredygtig, hvis den økonomiske aktivitet« opfylder visse betingelser.

120 For det tredje følger det af artikel 10, stk. 1, i forordning 2020/852, at »[e]n økonomisk aktivitet kvalificeres som bidragende væsentligt til modvirkning af klimaændringer, hvis aktiviteten bidrager væsentligt til stabilisering af koncentrationerne af drivhusgasser i atmosfæren på et niveau, som forhindrer farlig menneskeskabt indvirkning på klimasystemet [...] ved at undgå eller nedbringe drivhusgasemissioner eller øge drivhusgasoptag«.

121 For det fjerde fremgår det af artikel 10, stk. 3, litra a), i forordning 2020/852, at Kommissionen vedtager en delegeret retsakt for at »supplere nærværende artikels stk. 1 og 2 ved at fastsætte tekniske screeningskriterier til bestemmelse af de betingelser, hvorunder en specifik økonomisk aktivitet kvalificeres som bidragende væsentligt til modvirkning af klimaændringer«.

122 Det er således med føje, at Kommissionen opbyggede den delegerede forordning ved i bilag I og II hertil at fastsætte punkter for hver økonomisk aktivitet, som forordningen omhandler. Sagsøgerne har desuden ikke anfægtet denne fremgangsmåde.

123 I punkt 4.3 i bilag I og II til den delegerede forordning med overskriften »Elproduktion fra vindkraft« gav Kommissionen følgende »[b]eskrivelse af aktiviteten«: »[o]pførelse eller drift af elproduktionsanlæg, der producerer elektricitet fra vindkraft«.

124 Det er følgelig åbenbart, at den omhandlede økonomiske aktivitet dels er defineret således, at den kun vedrører elproduktion, dels således, at den eneste relevante energikilde er vindkraft. Derimod vedrører denne økonomiske aktivitet for det første ikke tilrådighedsstillelse af elektricitet til slutkunder og for det andet ikke elproduktion fra andre energikilder.

125 Dernæst anførte Kommissionen, at elproduktion fra vindkraft var »intermitterende«, i den forstand, at produktionen ikke indebar en kontinuerlig elektrisk effekt, men en effekt, som varierede alt efter vejrforholdene.

126 Kommissionen fandt ikke desto mindre, at »det ikke [var] muligt at tage højde for den intermitterende karakter«, da andre energikilders »dækning« af »underproduktion« af elektricitet fra et anlæg til elproduktion fra vindkraft i det væsentlige ikke indgik i sidstnævnte aktivitet, og da sådanne »andre aktiviteter«, der på denne måde var »forbundne«, ikke blev vurderet i denne forbindelse.

127 Dette standpunkt indeholder ingen åbenbart urigtige skøn.

128 Dels har Kommissionen i henseende til præmis 117-122 ovenfor med føje gjort gældende, at det følger af forordning 2020/852, at en økonomisk aktivitet i princippet skal vurderes enkeltvis.

129 Dels har Kommissionen ligeledes med føje gjort gældende, at det ville være særdeles vanskeligt at kvantificere den intermitterende karakter af elproduktion fra vindkraft og fastslå, hvilken indvirkning den har.

130 I første række står det fast, at selv om det er korrekt, at historiske data, således som sagsøgerne i det væsentlige har gjort gældende, viser et vist udsving i den samlede elproduktion fra vindkraft i bestemte geografiske områder, gør sådanne statistiske data, der vedrører ret store geografiske områder, det ikke muligt med sikkerhed at udlede, hvad den fremtidige faktiske produktion fra et specifikt anlæg til elproduktion fra vindkraft vil være.

131 I anden række har Kommissionen med føje gjort gældende, at den indvirkning, som den intermitterende karakter af elproduktion fra vindkraft har, først og fremmest afhænger af, hvilke teknologier der anvendes til at kompensere for en mulig lav produktion fra vindkraft. Det er imidlertid ikke muligt at forudsige, hvilke nøjagtige teknologier der vil blive anvendt til at kompensere for en lav produktion fra vindkraft fra et specifikt anlæg.

132 I tredje række er der under alle omstændigheder tale om forhold, der ikke beror på de aktører, som udøver aktiviteten elproduktion fra vindkraft. Sådanne eksterne forhold, som er vanskelige at fastlægge, kan imidlertid ikke tages i betragtning af operatørerne af et anlæg til elproduktion fra vindkraft, uden at det skaber særlige vanskeligheder for de pågældende operatører. Som Kommissionen med føje har gjort gældende, ville dette være i strid med artikel 19, stk. 1, litra k), i forordning 2020/852, hvoraf det følger, at de tekniske screeningskriterier skal »være lette at anvende og være fastsat således, at de letter overholdelsesverificeringen«.

133 Heraf følger, at Kommissionen ikke gjorde sig skyldig i et åbenbart urigtigt skøn ved ikke at tage højde for den intermitterende karakter af elproduktion fra vindkraft.

134 Det skal derfor konkluderes, at Kommissionens antagelse om, at tærsklen på 100 g CO_2 pr. kWh altid vil være overholdt ved elproduktion fra vindkraft, ikke drages i tvivl af sagsøgernes argumenter (jf. præmis 114 og 115 ovenfor).

135 Følgelig skal sagsøgernes argument, hvorefter Kommissionen ikke anvendte en kvantitativ tærskel, forkastes, hvilket ligeledes gælder for det foreliggende led, til støtte for hvilket argumentet er blevet fremført.

Det tredje led om tilsidesættelse af artikel 19, stk. 1, litra a) og j), i forordning 2020/852

136 Ifølge sagsøgerne opfylder den anfægtede afgørelse hverken artikel 19, stk. 1, litra a), i forordning 2020/852 eller det princip om teknologineutralitet, der er indeholdt heri, sammenholdt med samme forordnings artikel 19, stk. 1, litra j), som pålægger Kommissionen at sikre, at aktiviteter behandles ens, hvis de bidrager ligeligt til at nå miljømålene. Den fremgangsmåde, som Kommissionen anvendte, er ifølge sagsøgerne det modsatte af teknologineutralitet, for så vidt som den ikke tager højde for den intermitterende karakter. Denne intermitterende karakter er en egenskab, som bestemmer niveauet af CO_2-emissioner pr. kWh elektricitet i det pågældende elsystem som helhed. Der skal således tages højde for CO_2-emissioner pr. kWh fra alternative elektricitetskilder, som kompenserer for den intermitterende karakter af elproduktion fra vindkraft.

137 Kommissionen har bestridt sagsøgernes argumenter.

138 Det må, i lighed med hvad Kommissionen har påpeget, konstateres, at anmodningen om intern prøvelse absolut intet indeholder, der vil kunne fortolkes således, at det gøres gældende, at et »princip om teknologineutralitet«, som angiveligt er fastsat i artikel 19, stk. 1, litra a), i forordning 2020/852, eller den ens behandling af aktiviteter, der bidrager ligeligt til at nå miljømålene, som omhandlet i samme forordnings artikel 19, stk. 1, litra j), ikke blev overholdt.

139 Følgelig skal de argumenter, der er fremført til støtte for dette led, afvises, fordi de er nye, i overensstemmelse med den i præmis 28 ovenfor nævnte retspraksis.

140 Dette led skal derfor forkastes.

Det fjerde led om tilsidesættelse af artikel 19, stk. 3, i forordning 2020/852

141 Sagsøgerne har gjort gældende, at Kommissionen, idet den i den anfægtede afgørelse fastslog, at det ikke var muligt at tage højde for den intermitterende karakter af elproduktion fra vindkraft, tilsidesatte artikel 19, stk. 3, i forordning 2020/852, hvoraf det fremgår, at de tekniske screeningskriterier skal sikre, at elproduktionsaktiviteter, der anvender faste fossile brændstoffer, ikke kvalificeres som miljømæssigt bæredygtige økonomiske aktiviteter. Den intermitterende karakter er en uundgåelig egenskab ved elproduktion fra vindkraft, mens elforbruget kræver en konstant forsyning i henhold til efterspørgslen. Under disse omstændigheder pålægger denne bestemmelse Kommissionen at vurdere, hvorvidt og i hvilket omfang elproduktion fra faste fossile brændstoffer de facto kvalificeres som miljømæssigt bæredygtige. Kommissionen burde have fastsat et specifikt teknisk screeningskriterium for at sikre, at den omstændighed, at elproduktion fra vindkraft er intermitterende, ikke indebar en systemisk anvendelse af faste fossile brændstoffer gennem de kilder til elproduktion, som elnettet gør brug af for at afhjælpe uregelmæssigheden.

142 Kommissionen har bestridt sagsøgernes argumenter.

143 Som Kommissionen har gjort gældende, skal det noteres, at anmodningen om intern prøvelse ikke indeholder nogen indikationer med hensyn til en angivelig tilsidesættelse af artikel 19, stk. 3, i forordning 2020/852, og at sagsøgerne ikke i nævnte anmodning gjorde gældende, at de tekniske screeningskriterier ikke udelukkede, at elproduktionsaktiviteter, der anvendte faste fossile brændstoffer, kunne kvalificeres som miljømæssigt bæredygtige økonomiske aktiviteter.

144 Endvidere kan et sådant argument, som udtrykkeligt er baseret på artikel 19, stk. 3, i forordning 2020/852, i modsætning til hvad sagsøgerne har gjort gældende, heller ikke anses for blot at udgøre en uddybning af de argumenter, hvormed sagsøgerne dels har bestridt Kommissionens argument om, at det ikke er muligt at tage højde for den intermitterende karakter af elproduktion fra vindkraft, dels har henvist til den pågældende aktivitets rolle i den samlede elproduktion. Sagsøgerne har nemlig med disse argumenter indledningsvis gjort gældende, at der er sket en tilsidesættelse af nævnte forordnings artikel 10, stk. 3, litra a), som er blevet undersøgt i forbindelse med det andet anbringendes andet led, mens det foreliggende led vedrører en tilsidesættelse af forordningens artikel 19, stk. 3. Eftersom de respektive retsgrundlag, som sagsøgerne har påberåbt sig, er forskellige, kan det ikke gøres gældende, at det foreliggende led er tilstrækkeligt tæt knyttet til det andet anbringendes andet led til, at det kan anses for at være en del af den normale udvikling i forhandlingerne i en retssag, som omhandlet i den i præmis 29 ovenfor nævnte retspraksis.

145 Følgelig skal de argumenter, der er fremført til støtte for dette led, såvel som dette led selv, afvises, da de er nye, i overensstemmelse med den i præmis 28 ovenfor nævnte retspraksis.

146 Det andet anbringende skal følgelig forkastes i det hele.

Det tredje anbringende om tilpasning til klimaændringer

147 Sagsøgerne har i det væsentlige gjort gældende, at Kommissionen i den anfægtede afgørelse ikke besvarede visse argumenter, som var blevet fremført i anmodningen om intern prøvelse vedrørende de tekniske screeningskriterier til vurdering af et væsentligt bidrag til tilpasning til klimaændringer, og derved tilsidesatte artikel 10, stk. 2, i forordning nr. 1367/2006. For det første undersøgte, endsige anfægtede, Kommissionen ikke det argument i nævnte anmodning, hvorefter de tekniske screeningskriterier, som var blevet lagt til grund i den delegerede forordning, var i strid med artikel 11, stk. 1 og 3, i forordning 2020/852. For det andet besvarede Kommissionen heller ikke de argumenter i anmodningen, hvorefter de tekniske screeningskriterier ikke var tilstrækkeligt præcise, eftersom begreber såsom »fysiske og ikke-fysiske løsninger, der væsentligt mindsker de mest betydelige fysiske klimarisici, som er vigtige for den pågældende aktivitet«, ikke blev defineret. For det tredje besvarede Kommissionen ikke argumentet vedrørende den manglende metode til verificering af et væsentligt bidrag og bestemmelse af, hvad der udgør »foruddefinerede indikatorer«. For det fjerde oplyste Kommissionen intet med hensyn til, hvorvidt der burde tages højde for den omstændighed, at vindkraft er afhængig af vejrforholdene. For det femte oplyste Kommissionen intet om, hvorvidt aktiviteten skulle defineres ud fra energiforbruget.

148 Kommissionen har bestridt sagsøgernes argumenter.

149 Som sagsøgerne ligeledes har anerkendt i retsmødet, fremgår det af ordlyden af det tredje anbringende, at disse har begrænset sig til at gøre gældende, at Kommissionen i den anfægtede afgørelse ikke besvarede visse argumenter, der var indeholdt i anmodningen om intern prøvelse.

150 Artikel 10, stk. 2, i forordning nr. 1367/2006 bestemmer, at »[EU-]institutionen [...] behandler enhver [...] anmodning [om intern prøvelse] [...] Institutionen [...] giver et begrundet skriftligt svar«.

151 Denne forpligtelse til at begrunde svaret på en anmodning om intern prøvelse i henhold til artikel 10, stk. 2, i forordning nr. 1367/2006 skal fortolkes på samme måde som begrundelsespligten i henhold til artikel 296, stk. 2, TEUF og artikel 41, stk. 2, litra c), i chartret om grundlæggende rettigheder.

152 Det skal nemlig erindres dels, at artikel 296, stk. 2, TEUF fastsætter, at retsakter vedtaget af Unionens institutioner skal begrundes, dels at retten til god forvaltning, som er fastsat i artikel 41 i chartret om grundlæggende rettigheder, omfatter en pligt for Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer til at begrunde deres beslutninger.

153 Begrundelsen for en afgørelse truffet af en EU-institution, et EU-organ, -kontor eller -agentur er af særlig betydning, for så vidt som den gør det muligt for den berørte part at afgøre, om vedkommende ønsker at anlægge sag til prøvelse af denne afgørelse, på grundlag af et fuldt kendskab til sagen, og for den kompetente ret at udøve sin legalitetsprøvelse. Den udgør derfor en af betingelserne for en effektiv domstolsprøvelse, som er fastsat i artikel 47 i chartret om grundlæggende rettigheder (jf. dom af 15.7.2021, Kommissionen mod Landesbank Baden-Württemberg og Afviklingsinstansen, C-584/20 P og C-621/20 P, EU:C:2021:601, præmis 103 og den deri nævnte retspraksis).

154 Det fremgår ligeledes af Domstolens praksis, at en sådan begrundelse skal være tilpasset karakteren af den pågældende retsakt og den sammenhæng, hvori den blev vedtaget. Det kræves i denne forbindelse ikke, at begrundelsen angiver alle de forskellige relevante faktiske og retlige forhold, da begrundelsens tilstrækkelighed ikke blot skal vurderes i forhold til ordlyden, men ligeledes til den sammenhæng, hvori den indgår, samt under hensyn til alle de retsregler, som gælder på det pågældende område, og navnlig i forhold til den interesse, som retsaktens adressater kan have i begrundelsen. En retsakt, der er bebyrdende, er følgelig tilstrækkeligt begrundet, når den er vedtaget under omstændigheder, som er den berørte part bekendt og således gør det muligt for den pågældende at forstå, hvilke konsekvenser den trufne foranstaltning har for denne (jf. dom af 15.7.2021, Kommissionen mod Landesbank Baden-Württemberg og Afviklingsinstansen, C-584/20 P og C-621/20 P, EU:C:2021:601, præmis 104 og den deri nævnte retspraksis).

155 Det er således anerkendt, at begrundelsen kan fremgå indirekte, forudsat at de berørte får kendskab til begrundelsen for, at de pågældende foranstaltninger er truffet, og at Retten råder over de til udøvelse af sin prøvelsesret nødvendige oplysninger (jf. dom af 13.7.2011, General Technic-Otis m.fl. mod Kommissionen, T-141/07, T-142/07, T-145/07 og T-146/07, EU:T:2011:363, præmis 302 og den deri nævnte retspraksis).

156 Sagsøgerne tager følgelig fejl, når de i det væsentlige gør gældende, at Kommissionen var forpligtet til at give en særskilt besvarelse af hvert enkelt punkt, der blev fremsat i anmodningen om intern prøvelse. For så vidt som det fremgår indirekte af den anfægtede afgørelse, at Kommissionen forkastede et punkt, som sagsøgerne havde fremsat i nævnte anmodning, kan det ikke fastslås, at Kommissionen tilsidesatte artikel 10, stk. 2, i forordning nr. 1367/2006 ved at undlade at besvare det pågældende punkt særskilt.

157 I første række har sagsøgerne gjort gældende, at Kommissionen i den anfægtede afgørelse undlod at forholde sig til den angivelige uoverensstemmelse mellem de tekniske screeningskriterier og betingelserne i artikel 11, stk. 1 og 3, i forordning 2020/852.

158 Sagsøgerne har i denne forbindelse henvist til følgende uddrag af anmodningen om intern prøvelse:

»For det første behandles i de fire punkter, der er fremlagt som tekniske screeningskriterier, ingen af de to betingelser, som er nævnt i artikel 11, stk. 1, i forordning 2020/852 med hensyn til bestemmelsen af et væsentligt bidrag til tilpasning til klimaændringer:

[...]

Således som de fire punkter er formuleret for nuværende, gør de det ikke muligt at bestemme, i hvilket omfang elproduktion fra vindkraft kan bidrage til tilpasning til klimaændringer. Det er derfor ikke muligt at vurdere, om et sådant bidrag kan kvalificeres som *væsentligt*.«

159 På baggrund af de pågældende uddrag, som sagsøgerne har henvist udtrykkeligt til, er det åbenbart, at dette argument i stævningen skal forstås således, at det gøres gældende, at Kommissionen ikke tog stilling til den i anmodningen om intern prøvelse fremsatte kritik, hvorefter i det væsentlige de tekniske screeningskriterier ikke er kvantitative og som følge heraf hverken gør det muligt at vurdere omfanget af bidraget til tilpasning til klimaændringer eller, hvorvidt det pågældende bidrag er væsentligt.

160 Under overskriften »Elproduktion fra vindkraft med hensyn til tilpasning til klimaændringer« i bilag IV til den anfægtede afgørelse forklarede Kommissionen følgende:

»Kommissionens fremgangsmåde med hensyn til tilpasning til klimaændringer som fastsat i tillæg A til bilag I og i bilag II til den delegerede forordning forklares i [punkt] 1.2 og 2.3 i bilag III ovenfor som svar på de argumenter, som en anden ansøger [om intern prøvelse] havde fremført i punkt 106 og 107, 161-177 og 381-389 i den pågældende ansøgers anmodning. Kommissionen redegør i nævnte punkter for, at dens fremgangsmåde med hensyn til tilpasning til klimaændringer er i overensstemmelse [med artikel] 11, stk. 1, [artikel] 17, stk. 1, litra b), og [artikel]19, stk. 1, i [forordning 2020/852]. Af de grunde, der anføres i disse dele af Kommissionens svar, [var] sagsøgernes argumenter ugrundede.«

161 I punkt 1.2 i bilag III til den anfægtede afgørelse med overskriften »Kriterierne med hensyn til tilpasning til klimaændringer« anførte Kommissionen navnlig følgende:

»Kommissionens fremgangsmåde forklares på [s.] 30 [og] 31 i den konsekvensanalyse vedrørende klimaændringer, der er vedlagt den delegerede retsakt, hvoraf følgende fremgår:

[...]

For et væsentligt bidrag til tilpasning til klimaændringer fastsættes der for de fleste tilpassede aktiviteter tekniske screeningskriterier, som er ensartede, fortrinsvis kvalitative og procesorienterede, samt for et begrænset antal mulighedsskabende aktiviteter kriterier, som er specifikke og skræddersyede. Kriteriernes hovedsageligt kvalitative karakter er et resultat af manglen på målbare udgangspunkter eller godkendte parametre til fastlæggelse af kvantitative screeningskriterier for tilpasning på dette trin og den relative mangel på kvantitative tilpasningsmål, der er fastlagt nationalt, sektorielt eller subnationalt. Fastlæggelsen af ensartede, kvalitative kriterier, der er overensstemmende på tværs af samtlige sektorer i økonomien, for

tilpassede aktiviteter, har ligeledes været understøttet af den feedback om tilpasning, som er modtaget fra interessenterne i forbindelse med den tekniske ekspertgruppes anmodning om feedback fra 2019 [...]

Det følger af dette uddrag, at:

[...]

Kriteriernes hovedsageligt kvalitative karakter er et resultat af manglen på målbare udgangspunkter eller godkendte parametre til fastlæggelse af kvantitative screeningskriterier for tilpasning på dette trin og den relative mangel på kvantitative tilpasningsmål, der er fastlagt nationalt, sektorielt eller subnationalt.

Denne fremgangsmåde er i overensstemmelse med bemyndigelsen i henhold til artikel 11, stk. 3, i forordning [2020/852] og med de krav, der er omhandlet i [denne forordnings] artikel 19, stk. 1, navnlig det krav, der er omhandlet i [forordningens] artikel 19, stk. 1, litra c), hvorefter de tekniske screeningskriterier »så vidt muligt [skal] være kvantitative og indeholde tærskler og ellers være kvalitative«.

Kommissionen misbrugte derfor ikke sine delegerede beføjelser, da den besluttede at:

[...]

[f]astsætte ensartede, kvalitative regler for tilpassede aktiviteter.«

162 Det må således konstateres, at Kommissionen i den anfægtede afgørelse ubestrideligt redegjorde for, hvorfor den havde fastsat tekniske screeningskriterier, der snarere var kvalitative end kvantitative. Den forklarede i nævnte afgørelse ligeledes, at den anså denne fremgangsmåde for at være i overensstemmelse med forordning 2020/852, navnlig som følge af nævnte forordnings artikel 19, stk. 1, litra c), hvorefter de tekniske screeningskriterier »så vidt muligt [skal] være kvantitative og indeholde tærskler og ellers være kvalitative«. Ifølge Kommissionen manglede der godkendte kvantitative kriterier.

163 Heraf følger, at Kommissionen ubestrideligt besvarede det pågældende argument, som sagsøgerne havde fremført i anmodningen om intern prøvelse.

164 I anden række har sagsøgerne gjort gældende, at Kommissionen i den anfægtede afgørelse ikke besvarede det argument, hvorefter de tekniske screeningskriterier, selv om de var blevet anset for at være forenelige med artikel 11 i forordning 2020/852, ikke muliggjorde en tilstrækkeligt præcis teknisk screening, af aktiviteten eftersom begreber såsom »fysiske og ikke-fysiske løsninger, der væsentligt mindsker de mest betydelige fysiske klimarisici, som er vigtige for den pågældende aktivitet«, ikke blev defineret.

165 Sagsøgerne har påpeget, at de havde fremført det omhandlede argument i følgende uddrag af anmodningen om intern prøvelse:

»For det andet muliggør de fire punkter ikke en tilstrækkeligt præcis teknisk screening af aktiviteten, selv hvis det måtte blive lagt til grund, at de kriterier, der anføres i punkt 4.3 i bilag II til den delegerede forordning, er i overensstemmelse med betingelserne i ovennævnte artikel 11, stk. 1.

For så vidt angår det første punkt (»tilpasningsløsninger«) er begrebet »fysiske og ikke-fysiske løsninger« ikke defineret, og betingelsen om, at disse løsninger »væsentligt [skal] mindske[...] de mest betydelige fysiske klimarisici, som er vigtige for den pågældende aktivitet«, er uklar og muliggør ikke en objektiv måling af aktivitetens ydeevne.

Ligeledes skaber det andet punkt (»fysiske klimarisici«) og det tredje punkt (»bedste praksis og tilgængelig vejledning«) en formodning om, at aktiviteten bidrager væsentligt til tilpasning til klimaændringer, uden nogen understøttende begrundelse.«

166 Det skal indledningsvis noteres, at det tredje afsnit i citatet i præmis 165 ovenfor ikke vedrører den angiveligt manglende definition af begreber, som blev anvendt i den delegerede forordning, og at det derfor ikke er relevant i den foreliggende sag.

167 Selv om sagsøgerne i stævningen har kritiseret en mere generel mangel på definition af de begreber, der blev anvendt i de tekniske screeningskriterier, er det desuden vigtigt at fremhæve, at sagsøgerne i anmodningen om intern prøvelse faktisk kun kom ind på den manglende definition af visse begreber, nemlig begreberne »fysiske og ikke-fysiske løsninger, der væsentligt mindsker de mest betydelige fysiske klimarisici, som er vigtige for den pågældende aktivitet«, som ligeledes er anført som eksempel (»begreber såsom«) i stævningen. Følgelig kan sagsøgernes argumentation kun antages til realitetsbehandling, for så vidt som de har påberåbt sig et manglende svar på argumentet om en manglende definition af disse begreber.

168 I denne forbindelse gør den i præmis 160 ovenfor omhandlede forklaring det ikke muligt at påvise enkeltheder, der kan fortolkes som et direkte svar fra Kommissionen på det omhandlede argument.

169 Af de grunde, der er anført i præmis 155 og 156 ovenfor, kan det imidlertid ikke fastslås, at Kommissionen tilsidesatte artikel 10, stk. 2, i forordning nr. 1367/2006 ved at undlade at besvare det omhandlede argument særskilt, hvis det fremgår indirekte af den anfægtede afgørelse, at den forkastede det.

170 Kommissionen har i denne henseende gjort gældende, at det »fremgår klart af den anfægtede afgørelse, at de tekniske screeningskriterier vedrørende tilpasning til klimaændringer, som anføres i den delegerede retsakt med hensyn til [elproduktion fra vindkraft], er i overensstemmelse med artikel 11 i forordning [2020/852], og at det derfor ikke var fornødent at besvare hvert enkelt af de argumenter, som sagsøgerne havde fremført«. Kommissionen har således i det væsentlige gjort gældende, at nævnte afgørelse indeholder en generel erklæring om, at de tekniske screeningskriterier hvad angår tilpasning til klimaændringer er i overensstemmelse med samtlige krav i nævnte forordning, herunder dem, der følger af artikel 11 heri.

171 Kommissionen har særligt henvist til punkt 1.2 i bilag IV til den anfægtede afgørelse, hvori der tilsvarende henvises til punkt 1.2 og 2.3 i bilag III til nævnte afgørelse.

172 Som anført i præmis 160 ovenfor forklarede Kommissionen i punkt 1.2 i bilag IV til den anfægtede afgørelse, at »[dens] fremgangsmåde med hensyn til tilpasning til klimaændringer […] [var] forklaret i [punkt] 1.2 og 2.3 i bilag III [til nævnte afgørelse], som svar på de argumenter, som en anden ansøger [om intern prøvelse] havde fremført«, og at »[den] [i nævnte punkter] redeg[jorde] for, at dens tilgang med hensyn til tilpasning til klimaændringer [var] i overensstemmelse [med

artikel] 11, stk. 1, [artikel]17, stk. 1, litra b), og [artikel]19, stk. 1, i [forordning 2020/852]«. Ifølge Kommissionen »[var sagsøgernes argumenter] [a]f de grunde, der anføres i disse dele af [den anfægtede afgørelse], [...] ugrundede«.

173 Endvidere konkluderede Kommissionen i punkt 2.3 i bilag III til den anfægtede afgørelse, at dens fremgangsmåde med hensyn til de tekniske screeningskriterier til bestemmelse af, om en økonomisk aktivitet gør væsentlig skade på miljømålet om tilpasning til klimaændringer, »[var] i overensstemmelse [med artikel] 10, stk. 3, [artikel]19, stk. 1, og [artikel]17, stk. 1, litra b), i [forordning 2020/852], fortolket i lyset af [nævnte forordnings] artikel 11, stk. 1, litra a)«.

174 Det fremgår således af en fortolkning af punkt 1.2 i bilag IV til den anfægtede afgørelse, sammenholdt med punkt 1.2 og 2.3 i bilag III til nævnte afgørelse, at Kommissionen var af den opfattelse, at de tekniske screeningskriterier vedrørende tilpasning til klimaændringer, som anføres i den delegerede forordning, navnlig for så vidt angår elproduktion fra vindkraft, som er omhandlet i den foreliggende sag, var i overensstemmelse med samtlige krav i forordning 2020/852, herunder dem, der følger af artikel 11 heri.

175 Det skal under disse omstændigheder konkluderes, at Kommissionen ved en sådan generel erklæring om overensstemmelse indirekte forkastede det omhandlede argument.

176 Følgelig kan det af de grunde, der er anført i præmis 155 og 156 ovenfor, ikke fastslås, at Kommissionen med hensyn til det omhandlede argument tilsidesatte sin begrundelsespligt i henhold til artikel 10, stk. 2, i forordning nr. 1367/2006.

177 I tredje række er sagsøgerne af den opfattelse, at Kommissionen i den anfægtede afgørelse ikke besvarede argumentet vedrørende manglen på en metode til verificering af et væsentligt bidrag og bestemmelse af, hvad der udgør »foruddefinerede indikatorer«.

178 Det omhandlede argument optræder i følgende afsnit i anmodningen om intern prøvelse:

»For det tredje muliggør det fjerde punkt (»yderligere betingelser, som de løsninger, der iværksættes, skal opfylde«) heller ikke verificering. Navnlig er begrebet *foruddefinerede indikatorer* i [punkt 4,] litra d)[, i skemaet med overskriften »Væsentligt bidrag til tilpasning til klimaændringer«,] ikke forklaret.«

179 Selv om Kommissionen i den anfægtede afgørelse ikke besvarede det omhandlede argument direkte, erklærede den ikke desto mindre generelt, at de tekniske screeningskriterier vedrørende tilpasning til klimaændringer, som anføres i den delegerede forordning, navnlig for så vidt angår elproduktion fra vindkraft, som er omhandlet i den foreliggende sag, var i overensstemmelse med samtlige krav i forordning 2020/852, herunder med dem, der følger af nævnte forordnings artikel 11 (jf. præmis 172-174 ovenfor). Den forkastede dermed indirekte det pågældende argument (jf. analogt præmis 175 ovenfor).

180 Følgelig kan det af de grunde, der er anført i præmis 155 og 156 ovenfor, ikke fastslås, at Kommissionen med hensyn til det omhandlede argument tilsidesatte sin begrundelsespligt i henhold til artikel 10, stk. 2, i forordning nr. 1367/2006.

181 I fjerde række har sagsøgerne gjort gældende, at den anfægtede afgørelse intet oplyser med hensyn til dels, hvorvidt de tekniske screeningskriterier for et væsentligt bidrag til tilpasning til klimaændringer kan undlade at tage højde for den omstændighed, at aktiviteten er afhængig af vejrforholdene, dels hvorvidt aktiviteten bør være knyttet til energiforbrug snarere end til energiproduktion.

182 Sagsøgerne har i denne forbindelse henvist til følgende to afsnit i anmodningen om intern prøvelse:

»For det fjerde behandles den omstændighed, at elproduktion fra vindkraft er en aktivitet, der – alt imens elektricitet ikke kan lagres i større anvendeligt omfang – er afhængig af, at der er tilstrækkelig vind til rådighed, og som derfor ikke er let tilgængelig, hverken som en praktisk begrænsning eller i forhold til den indvirkning, dvs. de konsekvenser, som dette kan have på elproduktionscyklussen, herunder med hensyn til behovet for en anden permanent kilde til elproduktion for at supplere elproduktion fra vindkraft.

Som allerede anført for så vidt angår målet om modvirkning af klimaændringer, bør det væsentlige bidrag, som det gøres gældende, at elproduktion fra vindkraft yder til målet om tilpasning til klimaændringer, vurderes ud fra det endelige forbrug af elektricitet og ikke udelukkende ud fra elproduktion fra vindkraft.«

183 Som det fremgår af betragtningerne vedrørende det andet anbringende og navnlig af præmis 116 ovenfor, redegjorde Kommissionen i den anfægtede afgørelse for, hvorfor den ikke havde taget højde for den intermitterende karakter, og anførte, at den havde defineret den pågældende økonomiske aktivitet som aktiviteten elproduktion fra vindkraft.

184 Heraf følger, at selv om disse betragtninger ikke optræder i de dele af den anfægtede afgørelse, der specifikt vedrører sagsøgernes argumenter med hensyn til de tekniske screeningskriterier til vurdering af et væsentligt bidrag til tilpasning til klimaændringer, tog Kommissionen ubestrideligt stilling i så henseende.

185 Det tredje anbringende skal følgelig forkastes.

Det fjerde anbringende om princippet om ikke at gøre væsentlig skade på andre miljømål

186 Sagsøgerne har bestridt lovligheden af den anfægtede afgørelse for så vidt angår de svar, som Kommissionen gav på anmodningen om intern prøvelse vedrørende princippet om, at den pågældende aktivitet ikke må gøre væsentlig skade på de andre miljømål. De har til støtte for dette anbringende fremsat fire led, hvoraf hvert enkelt vedrører et af de fire andre miljømål, nemlig for det første bæredygtig anvendelse og beskyttelse af vand- og havressourcer, for det andet omstilling til en cirkulær økonomi, for det tredje forebyggelse og bekæmpelse af forurening og for det fjerde beskyttelse og genopretning af biodiversitet og økosystemer.

187 Indledningsvis bemærkes følgende: De tekniske screeningskriterier for at afgøre, om en økonomisk aktivitet, der er underlagt nævnte kriterier, som er fastsat i henhold til artikel 10, stk. 3, litra a), i forordning 2020/852 (væsentligt bidrag til modvirkning af klimaændringer) og samme forordnings artikel 11, stk. 3, litra a) (væsentligt bidrag til tilpasning til klimaændringer), gør væsentlig skade på et eller flere af de relevante miljømål, er i alt væsentligt enslydende fastsat i punkt 4.3 i bilag I til den delegerede forordning i henhold til nævnte forordnings artikel 10, stk. 3, litra b), for så vidt angår en aktivitet vedrørende elproduktion fra vindkraft, som bidrager

væsentligt til modvirkning af klimaændringer, og i punkt 4.3 i bilag II til den delegerede forordning i henhold til forordningens artikel 11, stk. 3, litra b, for så vidt angår en aktivitet vedrørende elproduktion fra vindkraft, som bidrager væsentligt til tilpasning til klimaændringer. Den eneste forskel beror på, at målet om tilpasning til klimaændringer foruden de fire andre miljømål er opført i bilag I til nævnte delegerede forordning, mens målet om modvirkning af klimaændringer er opført i bilag II til samme forordning.

188 Imidlertid kritiserede sagsøgerne allerede i anmodningen om intern prøvelse alene de tekniske screeningskriterier hvad angår de fire andre miljømål. De tekniske screeningskriterier hvad angår disse miljømål er fastsat enslydende i punkt 4.3 i bilag I og II til den delegerede forordning, i linje 3-6 i skemaet med overskriften »Princippet om ikke at gøre væsentlig skade«.

189 Dette er grunden til, at sagsøgerne ikke har sondret mellem de to bilag til den delegerede forordning, selv om de tekniske screeningskriterier blev fastsat på grundlag af to særskilte bestemmelser [artikel 10, stk. 3, litra b), og artikel 11, stk. 3, litra b), i forordning 2020/852].

Det første led om bæredygtig anvendelse og beskyttelse af vand- og havressourcer

190 Sagsøgerne har i det væsentlige gjort gældende, at Kommissionen i den anfægtede afgørelse ikke besvarede de argumenter, der var indeholdt i anmodningen om intern prøvelse, med hensyn til de tekniske screeningskriterier vedrørende bæredygtig anvendelse og beskyttelse af vand- og havressourcer, og derved tilsidesatte artikel 10, stk. 2, i forordning 2020/852. Ifølge sagsøgerne undersøgte Kommissionen ikke specifikt den udelukkelsesvirkning, som elproduktion fra vindkraft de facto har i det maritime rum. Sagsøgerne er af den opfattelse, at dette spørgsmål, som blev rejst i anmodningen, gav anledning til alvorlig tvivl med hensyn til de tekniske screeningskriterier og af den grund kan antages til realitetsbehandling. Argumentet i den anfægtede afgørelse om, at elproduktion fra vindkraft ikke nødvendigvis medfører en eksklusiv anvendelse af det maritime rum, er ikke understøttet af noget bevis og er ikke i overensstemmelse med konklusionerne i den beslutning fra Europa-Parlamentet, hvortil der henvises i anmodningen. Henvisningen i de tekniske screeningskriterier til eksisterende EU-lovgivning omhandler hverken konsekvenserne af aktivitetens udelukkelsesvirkning eller dens følgevirkninger for miljøet.

191 Kommissionen har bestridt sagsøgernes argumenter.

192 Det skal noteres, at sagsøgerne i anmodningen om intern prøvelse først henviste til det tekniske screeningskriterium vedrørende bæredygtig anvendelse og beskyttelse af vand- og havressourcer og anførte følgende:

»Ovennævnte kriterier inkluderer ikke betydningen af elproduktion fra havvindkraft som en eksklusiv anvendelse af det maritime rum [fodnote: »Som fastlagt i Parlamentets beslutning af 7.7.2021 om havvindmølleparkers og andre vedvarende energisystemers indvirkning på fiskerisektoren […], punkt 30«], den utilstrækkelige videnskabelige viden om indvirkningen på miljøet [fodnote: »Som fastlagt i Parlamentets beslutning af 7.7.2021 om havvindmølleparkers og andre vedvarende energisystemers indvirkning på fiskerisektoren […], punkt 4, 14 og 38«] eller spørgsmålet om, hvorvidt nævnte aktivitets omtalte eksklusivitet udgør en bæredygtig anvendelse af det maritime rum og dets ressourcer.«

193 I punkt 1.3 i bilag IV til den anfægtede afgørelse fandt Kommissionen først, at det omhandlede argument ikke kunne antages til realitetsbehandling, da det ikke var understøttet af beviser. Den lagde dernæst følgende til grund:

»[Kommissionen] noterer imidlertid, at offshore elproduktion ikke nødvendigvis medfører en eksklusiv anvendelse af det maritime rum, eftersom det er muligt at anvende rummet på mange forskellige måder, hvilket kan bidrage til en mere effektiv anvendelse af det maritime rum (såsom en mangeartet anvendelse fordelt på akvakultur, fiskeri, naturgenopretning, turisme og vedvarende havenergi). Den miljømæssige bæredygtighed ved elproduktion fra havvindkraft er sikret ved DNSH-kriterierne, som bygger på eksisterende EU-lovgivning, navnlig på de vurderinger af indvirkningen på miljøet, som kræves i henhold til [Europa-Parlamentets og Rådets] direktiv [2001/42/EF af 27.6.2001 om vurdering af bestemte planers og programmers indvirkning på miljøet (EFT 2001, L 197, s. 30)], [Europa-Parlamentets og Rådets] direktiv [2011/92/EU af 13.12.2011 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (EUT 2012, L 26, s. 1)], [Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/56/EF af 17.6.2008 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets havmiljøpolitiske foranstaltninger (havstrategirammedirektivet) (EUT 2008, L 164, s. 19)], [Europa-Parlamentets og Rådets] direktiv [2009/147/EF af 30.11.2009 om beskyttelse af vilde fugle (EUT 20[10], L 20, s. 7)], og [Rådets] direktiv [92/43/EØF af 21.5.1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (EFT 1992, L 206, s. 7].«

194 Selv om visse uddrag af stævningen med hensyn til dette led kan give det indtryk, at sagsøgerne har rejst tvivl om det tekniske screeningskriterium med hensyn til realiteten, har de først og fremmest i stævningens punkt 140 som en »konsekvens« af deres argumentation anført, at Kommissionens svar som indeholdt i den anfægtede afgørelse »bør anses for ikke at have behandlet dette punkt i anmodningen [om intern prøvelse], i strid med artikel 10, stk. 2, i forordning [nr. 1367/2006]«.

195 Heraf følger således, at sagsøgerne med dette led alene har kritiseret den angiveligt manglende besvarelse af det omhandlede argument.

196 Det må imidlertid konstateres, at Kommissionen ubestrideligt besvarede det omhandlede argument i punkt 1.3 i bilag IV til den anfægtede afgørelse. Den kom i afgørelsen udtrykkeligt ind på den angiveligt eksklusive anvendelse af det maritime rum, indvirkninger på fiskeriet, miljøkonsekvensanalyse og aktivitetens miljømæssige bæredygtighed.

197 Med hensyn til realiteten henvises i anmodningen om intern prøvelse blot til Parlamentets beslutning af 7. juli 2021 »om havvindmølleparkers og andre vedvarende energisystemers indvirkning på fiskerisektoren« [dokument P9_TA(2021)0338] for at gøre gældende dels, at der ved elproduktion fra havvindkraft sker en eksklusiv anvendelse af det maritime rum, dels at der ikke forelå tilstrækkelige videnskabelige data om miljøpåvirkninger.

198 I punkt 30 i Parlamentets beslutning af 7. juli 2021 »om havvindmølleparkers og andre vedvarende energisystemers indvirkning på fiskerisektoren« nævnes imidlertid ikke en sådan eksklusivitet:

»[Parlamentet] er bekymret over, at fiskere, når der ses bort fra forbud mod og begrænsninger på fiskeriaktiviteter, er tilbøjelige til at undgå fiskeri i områder med havvindmølleparker, selv om adgangen hertil er tilladt, på grund af risikoen for utilsigtet beskadigelse, grundstødning og tab af fiskeredskaber, og at deres frygt for et eventuelt erstatningsansvar derfor er en kilde til bekymring, som hindrer sameksistens.«

199 Hvis der ses bort fra det argument, hvorefter der i punkt 30 i Parlamentets beslutning af 7. juli 2021 »om havvindmølleparkers og andre vedvarende energisystemers indvirkning på fiskerisektoren« sigtes til, at der ved anlæg til elproduktion fra havvindkraft sker en eksklusiv anvendelse af det maritime rum i forhold til fiskeri, må det konstateres, at der i dette punkt absolut intet er angivet vedrørende alle de andre sektorer. Det kan således ikke anvendes til at understøtte det omhandlede argument, hvorefter der ved elproduktion fra havvindkraft sker en eksklusiv anvendelse af det maritime rum, dvs. med udelukkelse af alle andre aktiviteter.

200 En lignende konstatering gør sig gældende for så vidt angår den henvisning til punkt 4, 14 og 38 i Parlamentets beslutning af 7. juli 2021 »om havvindmølleparkers og andre vedvarende energisystemers indvirkning på fiskerisektoren«, som er indeholdt i såvel anmodningen om intern prøvelse som stævningen. I nævnte beslutnings punkt 4 angiver Parlamentet at være »bekymret over den manglende forskning i afvikling af havvindmøller og konsekvenserne af afviklingen for miljøet«. I samme beslutnings punkt 14 »understreger [Parlamentet], at det er nødvendigt at undersøge de potentielle virkninger [...] på livet i havet og fiskeriet, hvilket kunne begrænses til den operationelle fase, og undersøge, hvordan afvikling kan gennemføres på en sådan måde, at nyttevirkningerne måske ikke er midlertidige«, og »understreger, at når havvindmølleparker afvikles, skal lokaliteterne efterlades i en tilstand, som giver mulighed for fiskeriaktiviteter [...], og som beskytter og respekterer miljøet«. I beslutningens punkt 38 »understreger [Parlamentet], at standardiserede overvågningsprogrammer og harmonisering af data om fiskeriindsatsen er nødvendige for at muliggøre kumulative økologiske og socioøkonomiske såvel som miljømæssige konsekvensanalyser af udvidelsen af havenergi, og [den omstændighed,] at dataenes kompatibilitet og sammenlignelighed skal forbedres«.

201 Uafhængigt af at en politisk beslutning fra Parlamentet ikke kan påberåbes for at »bevise« faktuelle videnskabelige udsagn, indeholder punkt 4, 14 og 38 i Parlamentets beslutning af 7. juli 2021 »om havvindmølleparkers og andre vedvarende energisystemers indvirkning på fiskerisektoren« under alle omstændigheder ingen klar angivelse af, at der ikke forelå tilstrækkelige videnskabelige data om miljøpåvirkningerne. Tværtimod anerkender Parlamentet ved i nævnte beslutnings punkt 38 at give udtryk for sit ønske om, at dataenes »kompatibilitet og sammenlignelighed skal forbedres«, udtrykkeligt, at sådanne data »[med henblik på] at muliggøre kumulative økologiske og socioøkonomiske såvel som miljømæssige konsekvensanalyser af udvidelsen af havenergi« helt og holdent foreligger, men at der ville kræves en indsats for at gøre dem mere anvendelige.

202 Det skal under disse omstændigheder fastslås, at anmodningen om intern prøvelse på ingen måde var understøttet af beviser, der bekræftede det af sagsøgerne anførte. Kommissionen var derfor ikke forpligtet til at svare udtrykkeligt herpå.

203 Følgelig skal dette led i alle tilfælde forkastes.

Det andet led om omstilling til en cirkulær økonomi

204 Sagsøgerne har gjort gældende, at det svar, som Kommissionen gav i den anfægtede afgørelse, ikke kommer ind på det spørgsmål, som var blevet rejst i anmodningen om intern prøvelse, med hensyn til fastsættelse af benchmarks for det nødvendige udstyr og de nødvendige komponenters tilgængelighed og anvendelighed, for den respektive holdbarhed og genanvendelighed heraf samt for, hvor lette de er at demontere og renovere. Kommissionen var ikke berettiget til at afvise dette spørgsmål. Den tog ikke hensyn til kravene i artikel 17, stk. 1, litra d), i forordning 2020/852, hvoraf det nøjagtigt fremgår, under hvilke betingelser en aktivitet anses for væsentligt at skade

målet om omstilling til en cirkulær økonomi. Idet Kommissionen henviste til den omstændighed, at andre politiske instrumenter og lovtekster var bedre egnet til at opfylde disse prioriteter, bekræftede den, at den ikke havde anvendt kravene i nævnte bestemmelse.

205 Kommissionen har bestridt sagsøgernes argumenter.

206 I anmodningen om intern prøvelse henviste sagsøgerne først til det tekniske screeningskriterium vedrørende omstilling til en cirkulær økonomi og gjorde følgende gældende:

»Den interne prøvelse bør resultere i fastsættelse af klare benchmarks a) for det nødvendige udstyr og de nødvendige komponenters tilgængelighed og anvendelighed, b) for den respektive holdbarhed og genanvendelighed heraf og c) for, hvor lette de er at demontere og renovere, i overensstemmelse med kravene i artikel 13, stk. 1 og 2, i forordning 2020/852.«

207 I punkt 1.4 i bilag IV til den anfægtede afgørelse besvarede Kommissionen det omhandlede argument således:

»Dette argument er ikke understøttet af beviser og skal derfor afvises. Ansøgeren har ikke godtgjort, hvorfra denne forpligtelse skulle hidrøre. I stedet for har den pågældende blot fremsat en principerklæring.

Kommissionen noterer ikke desto mindre, at det DNSH-princip, der blev anvendt på målet om en cirkulær økonomi, er afstemt efter [forordning 2020/852]. Begreberne »tilgængelighed«, »anvendelighed«, »holdbarhed« samt »let demontering« og »renovering« er meget komplekse, hvilket begrænser effektiviteten af generelle tærskler inden for EU-taksonomien. Andre politiske instrumenter og lovtekster viser sig at være bedre egnet til at opfylde disse prioriteter. Eksempelvis bør det forslag til forordning om ecodesign af bæredygtige produkter [...], som for nylig blev vedtaget af Kommissionen, gøre det muligt at indføre en effektiv proces til fastsættelse af minimumskrav for at bringe sådant udstyr eller sådanne komponenter på markedet. Dette argument er følgelig ligeledes ugrundet.«

208 Det er indledningsvis med føje, at sagsøgerne har kritiseret Kommissionens stillingtagen i første afsnit, som er gengivet i præmis 207 ovenfor, og hvorefter det pågældende argument, der var indeholdt i anmodningen om intern prøvelse, ikke kunne antages til realitetsbehandling.

209 Dels skal det erindres, at det pågældende tekniske screeningskriterium er affattet således: »I forbindelse med aktiviteten foretages der en vurdering af tilgængeligheden af – og, hvor det er muligt, anvendes der – udstyr og komponenter med høj holdbarhed og genanvendelighed, som er lette at demontere og renovere.« Det, som sagsøgerne kritiserede i anmodningen om intern prøvelse, begrænsede sig til manglen på klare benchmarks i så henseende, hvilket var påkrævet. Det var ikke muligt at understøtte dette argument om manglen på sådanne benchmarks med faktuelle beviser. I modsætning til hvad Kommissionen lagde til grund i første punktum i det første afsnit, som er gengivet i præmis 207 ovenfor, bevirkede den omstændighed, at dette argument om manglen på sådanne benchmarks ikke var understøttet af beviser, således ikke, at argumentet ikke kunne antages til realitetsbehandling.

210 Dels var det med urette, at Kommissionen i andet punktum i det første afsnit, som er gengivet i præmis 207 ovenfor, lagde til grund, at dette argument måtte afvises, da sagsøgerne ikke i anmodningen om intern prøvelse havde angivet, hvilken bestemmelse der kunne danne grundlag for en forpligtelse til at fastsætte klare benchmarks. Retlige spørgsmål henhører ikke under de faktiske omstændigheder, som parterne skal fastlægge gennem fremlæggelse af beviser.

211 Med hensyn til realiteten har sagsøgerne gjort gældende, at det svar, som Kommissionen i den anfægtede afgørelse gav på det omhandlede argument, er i strid med artikel 17, stk. 1, litra d), i forordning 2020/852. I henhold til denne bestemmelse »[anses] en økonomisk aktivitet [...] for væsentligt at skade […] cirkulær økonomi, herunder forebyggelse og genanvendelse af affald, hvis:

i) aktiviteten fører til betydelig ineffektivitet i anvendelsen af materialer eller i den direkte eller indirekte anvendelse af naturressourcer såsom ikkevedvarende energikilder, råmaterialer, vand og jord i en eller flere faser af produkters livscyklus, herunder hvad angår holdbarhed, reparationsmuligheder, opgraderingsmuligheder, genbrugsmuligheder eller genanvendelsesmuligheder

ii) aktiviteten fører til en betydelig stigning i produktionen, forbrændingen eller bortskaffelsen af affald, med undtagelse af forbrændingen af ikkegenanvendeligt farligt affald, eller

iii) den langsigtede bortskaffelse af affald kan forvolde væsentlig og langsigtet skade på miljøet«.

212 Sagsøgerne har dermed gjort gældende, at forpligtelsen til at fastsætte klare benchmarks følger af artikel 17, stk. 1, litra d), i forordning 2020/852, hvilket udgør en tilladt præcisering af det omhandlede argument. Kommissionens argument om, at der i dette tilfælde er tale om et nyt anbringende, som derfor må afvises, skal følgelig forkastes.

213 Sagsøgernes argument består i det væsentlige i at hævde, at Kommissionen burde have fastsat kvantitative tærskler eller klare benchmarks.

214 Det fremgår imidlertid af artikel 19, stk. 1, litra c), i forordning 2020/852, at de tekniske screeningskriterier, der fastsættes i henhold til navnlig nævnte forordnings artikel 10, stk. 3, og artikel 11, stk. 3, »så vidt muligt [skal] være kvantitative og indeholde tærskler og ellers være kvalitative« (jf. ligeledes præmis 162 ovenfor). I den foreliggende sag angav Kommissionen meget klart i andet punktum i det andet afsnit, som er gengivet i præmis 207 ovenfor, at begreberne »tilgængelighed«, »anvendelighed«, »holdbarhed« samt »let demontering« og »renovering«, som blev anvendt i de tekniske screeningskriterier, efter dens opfattelse var meget komplekse, hvilket begrænsede effektiviteten af generelle tærskler inden for EU-taksonomien.

215 Der er heller intet i ordlyden af artikel 17, stk. 1, litra d), i forordning 2020/852, der indicerer, at de kriterier, der er omhandlet heri, skal være kvantitative i den forstand, at de skal fastsætte præcise tærskler eller klare benchmarks. Som Kommissionen med føje har gjort gældende, har sagsøgerne blot anført, at dette er tilfældet, men har ikke fremført noget mere udførligt argument til støtte for det anførte.

216 De argumenter, som sagsøgerne har påberåbt sig, gør det ikke muligt at fastslå, at Kommissionen gjorde sig skyldig i et åbenbart urigtigt skøn i så henseende.

217 Det fremgår nemlig af tredje og fjerde punktum i det andet afsnit, som er gengivet i præmis 207 ovenfor, at »[a]ndre politiske instrumenter og lovtekster viser sig at være bedre egnet til at opfylde disse prioriteter«, og at »[...] det forslag til forordning om ecodesign af bæredygtige produkter [...], som for nylig blev vedtaget af Kommissionen, [eksempelvis bør] gøre det muligt at indføre en effektiv proces til fastsættelse af minimumskrav for at bringe sådant udstyr eller sådanne komponenter på markedet«. Sagsøgerne synes heraf at have udledt, at Kommissionen har anerkendt, at de tekniske screeningskriterier ikke er tilstrækkelige til at undgå væsentlig skade på den cirkulære økonomi, herunder affaldsforebyggelse og genanvendelse.

218 Sagsøgerne har imidlertid gjort sig skyldige i en forkert gengivelse af det, som Kommissionen gav udtryk for i den anfægtede afgørelse. I første række anførte nævnte institution, at begreberne »tilgængelighed«, »anvendelighed«, »holdbarhed« samt »let demontering« og »renovering«, som blev anvendt i de tekniske screeningkriterier, var meget komplekse, hvilket begrænsede effektiviteten af generelle tærskler inden for EU-taksonomien (jf. præmis 214 ovenfor). Det er således utvetydigt, at Kommissionen fremfor alt fandt, at dataene i den særlige sammenhæng, der udgøres af taksonomien, var for komplekse til, at det var muligt at fastsætte generelle tærskler. Det var først i anden række, at Kommissionen i det væsentlige forklarede, at retlige instrumenter, der er mere specifikke, dvs. som omhandler aspekter af cirkulær økonomi, ville være meget bedre egnet til at fastlægge en mere udførlig ramme og muligvis kvantitative tærskler. Det må følgelig konstateres, at Kommissionen i nævnte afgørelse ganske enkelt ikke gav udtryk for det, som sagsøgerne har udledt heraf.

219 Heraf følger, at sagsøgernes argumenter ikke rejser tvivl om den materielle vurdering, som Kommissionen i den anfægtede afgørelse foretog med hensyn til det omhandlede argument, således at dette led skal forkastes.

Det tredje led om forebyggelse og bekæmpelse af forurening

220 Hvad angår princippet om ikke at gøre væsentlig skade på miljømålet om forebyggelse og bekæmpelse af forurening har sagsøgerne anfægtet den konstatering i den anfægtede afgørelse, hvorefter de argumenter, som de havde fremført i anmodningen om intern prøvelse, ikke kunne antages til realitetsbehandling. Ifølge sagsøgerne kan anfægtelsen af de manglende tekniske screeningskriterier ikke forkastes for ikke at være understøttet. Den fortolkning af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/49/EF af 25. juni 2002 om vurdering og styring af ekstern støj (EFT 2002, L 189, s. 12), som Kommissionen foreslog i nævnte afgørelse, er i strid med tankegangen bag og ordlyden af dette direktiv og i strid med formålet med og den effektive virkning af forordning nr. 1367/2006. Kommissionen burde have oplyst, hvorvidt den havde til hensigt at behandle spørgsmålet om at supplere nævnte direktiv med specifikke bestemmelser om elproduktion fra vindkraft. Kommissionen overtrådte herved artikel 10, stk. 2, i forordning nr. 1367/2006.

221 Kommissionen har bestridt sagsøgernes argumenter.

222 I anmodningen om intern prøvelse gjorde sagsøgerne med hensyn til det tekniske screeningskriterium vedrørende forebyggelse og bekæmpelse af forurening følgende gældende:

»Som anført ovenfor fastsættes i den delegerede forordning, at miljømålet om forebyggelse og bekæmpelse af forurening ikke finder anvendelse (»ikke relevant« [...]) på elproduktion fra vindkraft.

Den interne prøvelse bør bl.a. vurdere DNSH-princippet for aktiviteten med hensyn til støjforurening, navnlig sammenholdt med bestemmelsen i og den effektive virkning af direktiv 2002/49 om støjforurening.

Foreningerne har ligeledes henvist til afgørelsen fra Europa-Parlamentets PETI-udvalg af 10. januar 2022 om andragende 0482/2021 om vindmøllestøj om yderligere at undersøge ikke kun vindmøllestøjens karakter, men også hvordan den bedst kan afhjælpes gennem vedtagelse af EU-regler.«

223 I punkt 1.5 i bilag IV til den anfægtede afgørelse besvarede Kommissionen det omhandlede argument således:

»Dette argument er ikke understøttet af beviser og skal derfor afvises. Ansøgeren har ikke godtgjort, hvorfra denne forpligtelse skulle hidrøre. I stedet for har den pågældende blot fremsat en principerklæring.

Kommissionen noterer dog, at der i denne erklæring ses bort fra væsentlige aspekter af de tekniske screeningskriterier og af EU-lovgivningen. I forbindelse med vindkraftprojekter kræver EU-lovgivningen, at medlemsstaterne vurderer, om det under hensyntagen til projekternes særlige karakteristika, placering og mulige indvirkning er nødvendigt at foretage en vurdering af indvirkningen på miljøet i henhold til direktiv [2011/92]. For så vidt angår støjproblematikken indeholder EU-lovgivningen bestemmelse om overvågning af tilfælde, hvor der er betydelige virkninger for sundheden i tilknytning til støj, som f.eks. ved industrianlæg, der er placeret nær et byområde, og om udarbejdelse af handlingsplaner (jf. [direktiv 2002/49]). Beslutningen om at indbefatte eller ikke indbefatte støjstyring for alle industrianlæg i anvendelsesområdet for EU-lovgivningen bør tage hensyn til det EU-retlige subsidiaritetsprincip og den effektive virkning af enhver EU-lovgivning. Dette går ud over rammerne for [forordning 2020/852]. Denne erklæring er følgelig ligeledes ugrundet.«

224 Sagsøgerne har gjort gældende, at dette svar, som i den anfægtede afgørelse blev givet på anmodningen om intern prøvelse, er i strid med artikel 10, stk. 2, i forordning nr. 1367/2006. De har ikke desto mindre undladt at redegøre for, hvorfor de mener, at denne bestemmelse blev tilsidesat. Dette argument skal følgelig afvises.

225 Det bemærkes desuden, at sagsøgerne ikke har gjort en tilsidesættelse af artikel 17, stk. 1, litra e), i forordning 2020/852 gældende, som [sammen med artikel 10, stk. 3, litra b), og artikel 11, stk. 3, litra b), i forordning 2020/852] dog er retsgrundlaget for de tekniske screeningskriterier, der er omhandlet i dette led.

226 Hvad angår spørgsmålet om, hvorvidt de argumenter, som sagsøgerne havde fremført i anmodningen om intern prøvelse, kan antages til realitetsbehandling – et spørgsmål, der både blev behandlet i den anfægtede afgørelse, og som er blevet behandlet i svarskriftet – kan det af samme grunde som dem, der er anført i præmis 210 ovenfor, ikke foreholdes sagsøgerne ikke at have henvist til en specifik bestemmelse, der kunne danne grundlag for en forpligtelse til at fastsætte præcise tekniske screeningskriterier for at sikre, at elproduktion fra vindkraft ikke gør væsentlig skade på forebyggelse og bekæmpelse af forurening.

227 Kommissionen synes at anerkende, at sådanne kriterier principielt er påkrævet i henhold til forordning 2020/852. Som sagsøgerne med føje har gjort gældende, kan det imidlertid i denne situation undre, at der i den delegerede forordning ikke de facto fastsættes tekniske

screeningskriterier, idet der heri ganske enkelt anføres »ikke relevant«. Under disse omstændigheder var det ikke fornødent at begrunde sagsøgernes anmodning om intern prøvelse yderligere, idet disse blot gjorde gældende, at der burde have været angivet specifikke kriterier i stedet for »ikke relevant«.

228 Med hensyn til realiteten vedrører sagsøgernes argumenter alene støjaspektet og nærmere bestemt direktiv 2002/49. Ifølge sagsøgerne har Kommissionen anerkendt, at dette direktiv finder anvendelse på aktiviteten elproduktion fra vindkraft. De har gjort gældende, at Kommissionen klart burde have tilkendegivet, om den havde (eller ikke havde) til hensigt at supplere dette direktiv med bestemmelser, der var specifikke for denne aktivitet.

229 Disse argumenter fra sagsøgernes side er irrelevante. For så vidt som sagsøgerne med de pågældende argumenter blot har gjort gældende, at Kommissionen i den anfægtede afgørelse burde have taget stilling til, hvorvidt det var fornødent at ændre direktiv 2002/49, har sagsøgerne nemlig ikke længere påberåbt sig en intern prøvelse af den delegerede forordning, men snarere en intern prøvelse af nævnte direktiv. Selv hvis det antages, at anmodningen om intern prøvelse kan fortolkes således, at den ligeledes var rettet mod en intern prøvelse af dette direktiv, må det imidlertid konstateres, at en sådan anmodning blev indgivet for sent, eftersom den ikke blev indgivet inden for den frist på otte uger efter udstedelsen eller offentliggørelsen af direktivet (eller af de retsakter, hvorved dette blev ændret), som er fastsat i artikel 10, stk. 1, andet afsnit, i forordning nr. 1367/2006. Anmodningen blev nemlig indgivet den 3. januar 2022 (jf. præmis 4 ovenfor), og direktiv 2002/49 blev senest ændret ved Kommissionens delegerede direktiv (EU) 2021/1226 af 21. december 2020 (EUT 2021, L 269, s. 65), som blev offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende* den 28. juli 2021 og dermed langt mere end otte uger inden indgivelsen af anmodningen om intern prøvelse. Følgelig er disse argumenter uden betydning for lovligheden af den anfægtede afgørelse og er derfor irrelevante.

230 For så vidt som det ville kunne udledes af replikkens punkt 142, at sagsøgerne i virkeligheden ikke har sigte på direktiv 2002/49, men på »manglen på tekniske screeningskriterier for så vidt angår princippet om ikke at gøre væsentlig skade med hensyn til målet om forebyggelse og bekæmpelse af forurening«, ville det spørgsmål opstå, om sagsøgerne på gyldig vis har præciseret det, som de har fremsat i stævningen, eller om de reelt har ændret deres argumenter på ikke-gyldig vis på dette trin af retsforhandlingerne.

231 Selv hvis denne præcisering måtte blive godkendt, ville en sådan argumentation imidlertid ikke kunne tiltrædes. I lighed med hvad Kommissionen har påpeget i svarskriftet, skal det nemlig konstateres, at den anfægtede afgørelse henviser til direktiv 2011/92. I forbindelse med aktiviteter eller projekter, der omfattes af en vurdering af indvirkningen på miljøet i overensstemmelse med de krav, der anføres i kriterierne vedrørende princippet om ikke at gøre væsentlig skade med henblik på miljømålet om beskyttelse og genopretning af biodiversitet og økosystemer i medfør af tillæg D til bilag I og bilag II til den delegerede forordning, foretages der ifølge Kommissionen en vurdering af mulige støjpåvirkninger som led i vurderingen af indvirkningen på miljøet. Heraf følger, at støjpåvirkninger behandles i den delegerede forordning.

232 I tråd med Kommissionens konstatering i duplikken må det imidlertid fastslås, at sagsøgerne intet som helst har anført hverken i stævningen eller i replikken med hensyn til Kommissionens argument vedrørende direktiv 2011/92. I mangel af argumenter, der rejser tvivl om eller i det mindste kommer ind på dette nøgleargument fra Kommissionens side, har sagsøgerne tilsidesat deres forpligtelse til at godtgøre, at der foreligger et åbenbart urigtigt skøn, som Kommissionen skulle have gjort sig skyldig i i den anfægtede afgørelse. Dette led skal derfor forkastes.

Det fjerde led om beskyttelse og genopretning af biodiversitet og økosystemer

233 Sagsøgerne har foreholdt Kommissionen ikke at have behandlet spørgsmålet om, hvorvidt de relevante tekniske screeningskriterier, der anføres i punkt 4.3 i bilag I og II til den delegerede forordning samt i tillæg D til nævnte forordning, kun fandt anvendelse i Natura 2000-områder. Desuden er de af den opfattelse, at den holdning, som Kommissionen havde indtaget, ikke længere kunne opretholdes i lyset af den lovgivningsmæssige udvikling, der fandt sted efter vedtagelsen af den delegerede forordning. Sagsøgerne fandt, at de var berettiget til at anføre denne udvikling, som ikke kunne være blevet anført i anmodningen om intern prøvelse, da den endnu ikke havde fundet sted på daværende tidspunkt. Kommissionen tilsidesatte ifølge sagsøgerne artikel 10, stk. 2, i forordning nr. 1367/2006.

234 Kommissionen har bestridt sagsøgernes argumenter.

235 I anmodningen om intern prøvelse gjorde sagsøgerne hvad angår det tekniske screeningskriterium vedrørende beskyttelse og genopretning af biodiversitet og økosystemer følgende gældende:

»I den delegerede forordning lægges til grund, at DNSH-princippet om beskyttelse og genopretning af biodiversitet og økosystemer er opfyldt under tilsvarende betingelser som dem, der gælder for målet om bæredygtig anvendelse og beskyttelse af vand- og havressourcer (punkt 4.3 i bilag I og II til [den delegerede] forordning).

Dette rejser to spørgsmål, som bør undersøges i forbindelse med den interne prøvelse.

Dels betyder det, at det ved vurderingen af DNSH-princippet for så vidt angår målet om beskyttelse og genopretning af biodiversitet og økosystemer ikke undersøges, hvilke særlige kendetegn der er ved landbaseret (i modsætning til havbaseret) elproduktion fra vindkraft i det hele taget, men at udelukkende Natura 2000-områder behandles [...].

[...]

Derimod udgør de krav, der er fastsat specifikt for elproduktion fra havvindkraft alene en generel henvisning til direktiv 2008/56, afgørelse 2017/848 og direktiv 2011/92.«

236 I punkt 1.6 i bilag IV til den anfægtede afgørelse besvarede Kommissionen det omhandlede argument således:

»Dette argument udspringer af en fejlagtig fortolkning af tillæg D til bilag I og II til den delegerede forordning. I tillæg D sondres ikke mellem aktiviteter på land og aktiviteter til havs, eftersom aktiviteter vedrørende produktion af såvel landvindkraft som havvindkraft er omfattet af en vurdering af indvirkningen på miljøet eller en relevant vurdering (»habitat«-direktivets artikel 6, stk. 3). I forbindelse med vindkraftprojekter kræver EU-lovgivningen, at medlemsstaterne undersøger, om det er nødvendigt at gennemføre en miljøkonsekvensvurdering i henhold til direktiv 2011/92/EU for at dække virkningerne af visse offentlige og private projekter på miljøet, herunder biodiversitet og nettoinddragelsen af jord. Ved en sådan vurdering vil der skulle tages hensyn til de særlige kendetegn ved projekterne, deres placering og deres mulige indvirkning. Dette krav gælder ligeledes uden for Natura 2000-områder. Ansøgerens argument kan følgelig ikke tiltrædes.«

237 Sagsøgerne har gjort gældende, at dette svar er i strid med artikel 10, stk. 2, i forordning nr. 1367/2006. De har ikke desto mindre undladt at redegøre for, hvorfor de mener, at denne bestemmelse blev tilsidesat. Dette argument skal følgelig afvises.

238 I første række har sagsøgerne gjort gældende, at Kommissionen i den anfægtede afgørelse ikke behandlede det omhandlede argument, navnlig ikke spørgsmålet om, hvorvidt de tekniske screeningskriterier kun vedrører Natura 2000-områder.

239 Kommissionen har gjort gældende, at den har påvist en ikke-tilladt udvidelse af det omhandlede argument. Ifølge nævnte institution har sagsøgerne i stævningen fremsat et »generelt og altomfattende argument vedrørende »de relevante tekniske screeningskriterier««.

240 Ikke desto mindre forklarer formuleringen »[n]avnlig« i begyndelsen af stævningens punkt 163 tydeligt, hvilket specifikt aspekt sagsøgerne har påberåbt sig for at gøre gældende, at de tekniske screeningskriterier er problematiske. Spørgsmålet om anvendeligheden uden for Natura 2000-områder blev imidlertid fuldt ud behandlet af sagsøgerne i anmodningen om intern prøvelse. Da sagsøgernes argumenter i stævningen skal fortolkes således, er der ingen problemer med hensyn til formaliteten.

241 Med hensyn til realiteten er det omhandlede argument åbenbart ugrundet. Det fremgår nemlig utvetydigt af næstsidste punktum i det afsnit, som er gengivet i præmis 236 ovenfor, at spørgsmålet om, hvorvidt et projekt er placeret i et Natura 2000-område, ifølge Kommissionen er irrelevant. Kommissionen besvarede således ubestrideligt dette argument, således at dette led er ugrundet i så henseende.

242 I anden række har sagsøgerne henvist til en udvikling, der har fundet sted efter vedtagelsen af den delegerede forordning.

243 Kommissionen er i denne forbindelse af den opfattelse, at det følger af stævningens punkt 164, at sagsøgerne ikke henviser til den anfægtede afgørelse, men til den delegerede forordning. Kommissionen har imidlertid gengivet deres argument forkert. Det er korrekt, at de i nævnte punkt i stævningen udtrykkeligt tager udgangspunkt i, at »de tekniske screeningskriterier sikrede, at aktiviteten ikke gjorde væsentlig skade på miljømålet om beskyttelse og genopretning af biodiversitet og økosystemer i den delegerede forordning«. Det argument, som sagsøgerne har fremført, er imidlertid baseret på, at »en sådan konklusion [tværtimod] ud fra et retligt synspunkt ikke længere kunne lægges til grund på det tidspunkt, hvor [den anfægtede afgørelse] blev vedtaget, i betragtning af Kommissionens offentlige stillingtagen til selvsamme spørgsmål«. Det er følgelig uomtvisteligt, at sagsøgerne henviser til nævnte afgørelse, og at overvejelserne vedrørende nævnte delegerede forordning alene er hypotetiske. Kommissionens argument, hvorved det gøres gældende, at stævningen bør afvises i så henseende, skal derfor ligeledes forkastes.

244 Kommissionen har videre gjort gældende, at sagsøgernes argumenter vedrørende en udvikling, der har fundet sted efter vedtagelsen af den delegerede forordning, skal afvises, da de ikke blev fremført i anmodningen om intern prøvelse og derfor er nye.

245 Sagsøgerne har for deres vedkommende fremhævet, at disse argumenter, som er baseret på en henstilling og et forslag til direktiv fra Kommissionen af 18. maj 2022, ikke kunne have været fremført i anmodningen om intern prøvelse, som blev indgivet den 3. februar 2022. Den anfægtede

afgørelse, som er dateret den 7. juli 2022, burde have taget betydningen af denne henstilling og dette forslag til direktiv i betragtning i forhold til målet om beskyttelse og genopretning af biodiversitet og økosystemer.

246 Som Kommissionen med føje har gjort gældende, skal disse argumenter afvises. Som bemærket i præmis 28 ovenfor fremgår det af retspraksis, at et søgsmål til prøvelse af en afgørelse, hvorved en anmodning om intern prøvelse forkastes, ikke kan bygge på nye anbringender eller beviser, der ikke fremgår af anmodningen om intern prøvelse, idet det begrundelseskrav, der er fastsat i artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 1367/2006, ellers ville blive frataget sin effektive virkning, og genstanden for den procedure, der indledes ved denne anmodning, ville blive ændret. Den EU-institution eller det EU-organ, der er ophavsmand til den forvaltningsakt, for hvilken der anmodes om intern prøvelse, er ikke forpligtet til at undersøge andre begrundelser end dem, ansøgeren har fremlagt ved indgivelsen af anmodningen om intern prøvelse.

247 Heraf følger, at Kommissionen ikke var forpligtet til at undersøge betydningen af den henstilling og det forslag til direktiv, som ikke var nævnt i anmodningen om intern prøvelse, så meget desto mindre, som den ville have været nødt til at gøre dette ex officio.

248 Disse argumenter fra sagsøgernes side skal derfor afvises.

249 Følgelig skal dette led forkastes i det hele og som følge heraf det fjerde anbringende i det hele.

Det femte anbringende om begrundelsespligten

250 Sagsøgerne har gjort gældende, at den anfægtede afgørelse ikke er tilstrækkelig begrundet i to henseender. I første række er argumentet om, at det ikke er muligt at tage højde for aktiviteternes den intermitterende karakter, ikke begrundet i lyset af det krav, der er indeholdt i artikel 19, stk. 1, i forordning 2020/852. Det indirekte ræsonnement, der er baseret på, at nævnte forordning hovedsageligt vedrører økonomiske aktiviteter, og at det ikke var muligt at foretage en analyse på systemniveau, udgør ikke en tilstrækkelig begrundelse, eftersom for det første den intermitterende karakter vedrører selve aktiviteten, og for det andet formålet med forordningen ikke defineres eller forklares yderligere. I anden række er beslutningen om at fritage elproduktion fra vindkraft for kvantitative tekniske screeningskriterier vedrørende et væsentligt bidrag til miljømålet om modvirkning af klimaændringer ikke understøttet af en tilstrækkelig begrundelse. Kommissionens fremstilling afspejler de holdninger, som rådgivende organer har givet udtryk for, og ikke nævnte institutions holdning.

251 Kommissionen har bestridt sagsøgernes argumenter.

252 Det skal indledningsvis bemærkes, at begrundelsespligten udgør et væsentligt formkrav, som bør adskilles fra begrundelsens materielle indhold, der henhører under spørgsmålet om lovligheden af den anfægtede retsakt. En beslutnings begrundelse består i formelt at udtrykke de grunde, som beslutningen er baseret på. Hvis disse grunde er behæftet med fejl, vil beslutningens grundlags lovlighed være behæftet med fejl, men det vil dennes begrundelse ikke, idet denne kan være tilstrækkelig, selv om den er udtryk for fejlagtige grunde (jf. dom af 10.7.2008, Bertelsmann og Sony Corporation of America mod Impala, C-413/06 P, EU:C:2008:392, præmis 181 og den deri nævnte retspraksis).

253 Med de to argumenter, der fremføres i forbindelse med det femte anbringende, synes sagsøgerne således ikke at bestride begrundelsen for den anfægtede afgørelse i så henseende, men snarere det materielle indhold heraf.

254 Hvad angår det første argument fremgår det imidlertid af præmis 115-133 ovenfor dels, at begrundelsen for den anfægtede afgørelse i så henseende både har gjort det muligt for sagsøgerne at anlægge sag til prøvelse af nævnte afgørelse og for Retten som den kompetente ret at udøve sin legalitetsprøvelse (jf. præmis 153 ovenfor), således at der ikke kan fastslås nogen begrundelsesmangel, dels at Kommissionens vurdering i denne forbindelse ikke indeholder åbenbart urigtige skøn.

255 Hvad angår det andet argument fremgår det af præmis 159-163 ovenfor, at Kommissionen i den anfægtede afgørelse ubestrideligt redegjorde for, hvorfor den fastsatte tekniske screeningskriterier, der snarere var kvalitative end kvantitative.

256 Heraf følger, at begrundelsen for den anfægtede afgørelse, som sagsøgerne har kritiseret, er tilstrækkelig under hensyntagen til de kriterier, der er udledt af retspraksis, og at Kommissionens vurdering, som kritiseres i sagsøgernes første argument, ikke indeholder urigtige skøn.

257 Det femte anbringende skal følgelig forkastes.

Det subsidiære anbringende om, at den delegerede forordning er ulovlig

258 I replikken har sagsøgerne subsidiært påberåbt sig et yderligere anbringende i henhold til artikel 277 TEUF om, at den delegerede forordning er ulovlig. Dette anbringende er fremsat »som svar på de afvisningsargumenter [...], hvorefter sagsøgerne ikke har bestridt den anfægtede afgørelse, men den delegerede forordning«, og som Kommissionen ifølge sagsøgerne har fremført i svarskriftets punkt 33-35, 58, 62, 74, 90, 101, 102, 128, 135, 153 og 156. Til støtte for dette anbringende har sagsøgerne henvist til visse argumenter, som de har fremført i stævningen til støtte for det første anbringende (nærmere bestemt stævningens punkt 51-58, 63 og 68-70), det andet anbringende (nærmere bestemt stævningens punkt 75, 82, 83 og 91-97) og det fjerde anbringende (nærmere bestemt stævningens punkt 139, 140, 144, 145, 147, 148 og 162-171), idet de er af den opfattelse, at nævnte afgørelse skal annulleres på grundlag af dette subsidiære anbringende, der påberåbes i henhold til artikel 277 TEUF, og som vedrører den delegerede forordnings ulovlighed.

259 Kommissionen har bestridt såvel, at dette subsidiære anbringende kan antages til realitetsbehandling, som at det kan tages til følge. I retsmødet har Kommissionen delvis trukket de argumenter, hvorved det gøres gældende, at visse af sagsøgernes argumenter i stævningen ikke kan antages til realitetsbehandling, da de ikke er rettet mod den anfægtede afgørelse, men mod den delegerede forordning, tilbage, hvilket er blevet indført i protokollatet fra retsmødet. Det drejer sig om Kommissionens argumenter i svarskriftets punkt 34, 58, 62, 74 og 90 (dog udelukkende for så vidt angår stævningens punkt 82 og 83) samt 128 og 135.

260 Sagsøgerne har i det væsentlige fremsat dette subsidiære anbringende, såfremt Retten måtte finde, at Kommissionens argumenter, hvorved det gøres gældende, at visse argumenter i stævningen ikke kan antages til realitetsbehandling, på grund af at de ikke er anført til bestridelse af den anfægtede afgørelse, men af den delegerede forordning, kan tages til følge.

261 For det første har Kommissionen imidlertid trukket nævnte argumenter tilbage, for så vidt som de optræder i svarskriftets punkt 34, 58, 62, 74 og 90 (dog udelukkende for så vidt angår stævningens punkt 82 og 83) samt 128 og 135 (jf. præmis 259 ovenfor). Svarskriftets punkt 33 tjener udelukkende til at indføre det argument, der fremføres i svarskriftets punkt 34, mens svarskriftets punkt 35 blot udbygger samme argument. Kommissionens tilbagetrækning af dette argument omfatter således svarskriftets punkt 33-35, hvortil sagsøgerne har henvist (jf. præmis 258 ovenfor), i deres helhed.

262 For det andet skal det med hensyn til Kommissionens øvrige argumenter – dvs. dem, der fremføres i [svarskriftets] punkt 90 (dog ikke for så vidt angår stævningens punkt 82 og 83, jf. præmis 259 ovenfor, og dermed kun for så vidt angår stævningens punkt 91 og 92), samt 101, 102, 153 og 156 – først og fremmest bemærkes, at Kommissionen, i modsætning til hvad sagsøgerne synes at lægge til grund (jf. præmis 258 ovenfor), i svarskriftets punkt 102 og 156 har gjort gældende, at de af sagsøgernes argumenter, der er anført i disse punkter, skal afvises, ikke for at have været rettet mod den delegerede forordning i stedet for mod den anfægtede afgørelse, men af andre grunde.

263 For det tredje følger det af det ovenstående, at det andet anbringendes andet led, som Kommissionens argument i svarskriftets punkt 90 refererer til, og det fjerde anbringendes tredje led, som Kommissionen har henvist til i svarskriftets punkt 101, har kunnet forkastes med hensyn til realiteten (jf. præmis 109-135 og 224-232 ovenfor). Dette anbringendes fjerde led, som Kommissionen har henvist til i svarskriftets punkt 153, er blevet delvis afvist af en anden grund end den at være rettet mod den delegerede forordning snarere end mod den anfægtede afgørelse og delvis forkastet som ugrundet (jf. præmis 237-249 ovenfor).

264 Følgelig er samtlige Kommissionens argumenter, hvorved det gøres gældende, at visse af sagsøgernes argumenter i stævningen ikke kan antages til realitetsbehandling, på grund af at de ikke er anført til bestridelse af den anfægtede afgørelse, men af den delegerede forordning, enten blevet trukket tilbage eller er ikke blevet taget til følge af Retten, således at den betingelse, som sagsøgerne har opstillet i forbindelse med påberåbelsen af dette subsidiære anbringende, ikke er opfyldt. Retten skal således ikke undersøge dette anbringende.

Konklusioner

265 Det følger af alt det ovenstående, at ingen af de af sagsøgerne fremsatte anbringender kan tages til følge. Kommissionen skal derfor frifindes.

Sagsomkostninger

266 I henhold til procesreglementets artikel 134, stk. 1, pålægges det den tabende part at betale sagsomkostningerne, hvis der er nedlagt påstand herom.

267 Da sagsøgerne har tabt sagen, bør de pålægges at betale sagsomkostningerne i overensstemmelse med Kommissionens påstande.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RETTEN (Sjette Udvidede Afdeling):

1) Europa-Kommissionen frifindes.

2) Fédération environnement durable, Bundesinitiative Vernunftkraft eV, Vent de Colère! – Fédération nationale og Vent de Raison – Wind met Redelijkheid (VdR-WmR) betaler sagsomkostningerne.

Costeira Kancheva Öberg

Zilgalvis Tichy-Fisslberger

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 10. september 2025.

Underskrifter

Indhold

Tvistens baggrund 2

Parternes påstande 3

Retlige bemærkninger 3

Indledende betragtninger vedrørende forordning 2020/852 og den delegerede forordning 3

Indledende betragtninger vedrørende anmodningen om intern prøvelse og omfanget af Rettens prøvelse 7

Det første anbringende om udarbejdelsen af den delegerede forordning 9

Det første led om tilsidesættelse af Århuskonventionens artikel 6-8 og artikel 9 i forordning nr. 1367/2006 9

Det andet led om tilsidesættelse af artikel 10, stk. 2, i forordning nr. 1367/2006 11

Det tredje led om tilsidesættelse af artikel 10, stk. 4, artikel 11, stk. 4, og artikel 20, stk. 2, i forordning 2020/852 14

Det andet anbringende om modvirkning af klimaændringer 16

Formaliteten med hensyn til de argumenter, som sagsøgerne har fremført i den skrivelse, som de har indleveret til justitskontoret den 6. december 2023 17

Det første led om tilsidesættelse af artikel 37 i chartret om grundlæggende rettigheder, artikel 191 TEUF og artikel 19, stk. 1, litra f), i forordning 2020/852 18

Det andet led om tilsidesættelse af artikel 10, stk. 3, litra a), i forordning 2020/852 22

Det tredje led om tilsidesættelse af artikel 19, stk. 1, litra a) og j), i forordning 2020/852 26

Det fjerde led om tilsidesættelse af artikel 19, stk. 3, i forordning 2020/852 26

Det tredje anbringende om tilpasning til klimaændringer 27

Det fjerde anbringende om princippet om ikke at gøre væsentlig skade på andre miljømål 33

Det første led om bæredygtig anvendelse og beskyttelse af vand- og havressourcer 34

Det andet led om omstilling til en cirkulær økonomi 36

Det tredje led om forebyggelse og bekæmpelse af forurening 39

Det fjerde led om beskyttelse og genopretning af biodiversitet og økosystemer 42

Det femte anbringende om begrundelsespligten 44

Det subsidiære anbringende om, at den delegerede forordning er ulovlig 45

Konklusioner 46

Sagsomkostninger 46